

Enerji Forumu'nun ilk gününde, Türkiye'de üretilen enerjinin maliyeti üzerinde duran konuşmacılar; "AB ile rekabet için maliyet düşüşü şart" dedi. Sanayi ve Ticaret Bakanı Ali Coşkun, Türk sanayisinin uluslararası piyasalarda rekabet gücünün yüksek maliyetten olumsuz etkilendiğini söylerken, İTO Başkanı Murat Yalçıntaş, enerjiyi daha ucuza üretemezsek Türkiye'nin enerji konusunda dışa bağımlılığının artacağını kaydetti.

Enerji Forumu'ndan çıkan ortak görüş: 'Enerji maliyetleri düşmeden rekabet doğmaz'

Ciner Grubu'nun ana sponsoru olduğu, "Rekabet Edebilir Bir Sanayi için Enerjide Yenilikler" konulu 4. Türkiye Enerji Forumu'nda, Türkiye'de sanayicilerin kullandığı enerjinin maliyetinin AB ve OECD ülkelerinden çok daha yüksek olduğuna dikkat çekildi. Bu enerji fiyatıyla pazarda rekabet şansı olamayacağı savunulurken ucuz enerji için enerji piyasasının özelleştirme yoluyla serbestleştirilmesi istendi.

Forumun açılış oturumunda konuşan Sanayi ve Ticaret Bakanı Ali Coşkun, Türkiye'nin enerji için yüksek maliyetler ödediğini ve Türk sanayisinin uluslararası piyasalarda rekabet gücünün olumsuz etkilendiğini söyledi. Dağıtım hatlarının eksikliğinden kaynaklanan kayıpların ve kaçak elektrik kullanım oranındaki yüksekliğini hatırlatan Coşkun, bütün bunlara ek olarak sanayi kuruluşlarına verilen elektriklerde ucuz tarifelerin uygulanmadığını ifade etti. Türkiye'nin kendi kaynakla-

rına yönelerek dışa bağımlılığı azaltması gerektiğini kaydeden Coşkun, "Yerli kaynaklarımıza, linyit, zengin toryum madeni, bor, hidrolik, jeotermal, rüzgar enerjisine yönelmeliyiz. Bu alanlara yatırım yapmalıyız. Unutulmamalı ki, enerjiye yapılan yatırım Türkiye'nin geleceğine yapılan yatırımdır" şeklinde konuştu.

'HES kullanımını artıracız'

Türkiye'de yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı enerji üretim tesislerinin teşvik edilmesine büyük önem verdiklerini ifade eden Coşkun, bu temelde Dünya Bankası tarafından Hazine Müsteşarlığı'na tahsis edilen toplam 200 milyon ABD doları tutarındaki kredinin Türkiye Sınai ve Kalkınma Bankası (TSKB) ve Türkiye Kalkınma Bankası (TKB) aracılığı ile yatırımcılara kullanılmaya başlandığı bilgisini katılımcılarla paylaştı. Türkiye'de 2010'a kadar hidroelektrik potansiyeli kullanım oranının yüzde 65'e, 2020'de

No competition is possible unless energy costs decrease

The subject of fourth Energy Forum was "Redesigning the energy sector for a more competitive industry". Speakers at Turkey Energy Forum said, "No competition is possible unless energy costs decrease. Also, speakers emphasized, "Energy costs in Turkey that industrialists use, are higher than in OECD and EU countries. Energy market must be privatized immediately in order to compete."

Ali Coşkun, Industry and Trade Minister stated competition of Turkish industry effected negatively from high costs. Murat Yalçıntaş, Chairman of Istanbul Trade Chamber, said dependence of Turkey on foreign countries will increase if we don't manufacture energy cheaper. Coşkun said, "We must trend to our domestic sources, like coal, hydro, geothermal, wind energy. We must do investments to these fields. The investments done to the energy, are the investments done to the future of Turkey."

de yüzde 80'e çıkarılmasının tasarlan-
dığını belirten Coşkun, "Ancak burada
da girişimcinin önünde birçok engel
bulunmaktadır. Yap-İşlet-Devret'te ha-
zine garanti vermediği için birçok yatırı-
mıcı kendi ülkesine dönmektedir" di-
ye konuştu.

Şeker pancarından etil alkol üreti-
mi için çalıştıklarını ve önümüzdeki
günlerde 3 şeker fabrikasında pancar-
dan etil alkol üretimine geçileceğini
duyuran Coşkun, üretimin Türkiye'de
şeker politikalarını olumlu yönde etki-
leyeceğini belirtti. Söz konusu uygulama
ile Türkiye, BM ve AB'nin de be-
nimseyişi ölçüde bu yılın sonuna kadar
benzine yüzde 5 oranında etil alkol kat-
mış olacak.

Enerji Piyasası düzenleme Kuru-
mu (EPDK) Başkanı Yusuf Günay, AB
süreciyle ilgili olarak, "Sonuçları itibari-
yle iki taraf açısından da, hem nimet-
lerin hem külfetlerin mümkün oldu-
ğunca adil biçimde paylaşılacağı bir
süreç olacaktır" dedi. AB Genel Sekre-
terliği'nin tespitlerine göre, AB mükte-
sebatında enerji başlığı altında toplam
1811 sayfayı bulan 402 adet düzenle-
menin bulunduğunu belirten Günay,
enerji ile ilgili çok geniş bir alanı kap-
sayan bu mevzuatın zaman içinde sü-
rekli değiştiğini ve geliştiğini, Türki-
ye'nin ise bu mevzuatın bugüne kadar
281 sayfaya karşılık gelen 14 adedini
uyumlaştırdığını söyledi.

'Ucuzluğu serbestleşme getirir'

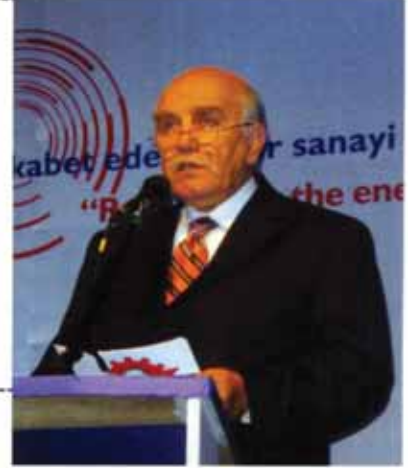
2006 yılının bahar aylarından iti-
baren AB üyelik sürecinde enerji dos-
yası müzakerelerinin başlayacağını ve
enerji konusunda birçok sorun ve ko-
nunun masaya yatırılacağını açıklayan
Günay, özel sektörün bu piyasada gü-
venle yatırım yapabilmesi için gereken
iklimin oluşturulması yönünde adımların
atılması gerektiğini kaydetti. Gü-
nay, AB ile Türkiye arasındaki Müza-
kere Çerçeve Belgesi'nin, sadece mev-
zuatın uyumlaştırılmasını değil, uy-
gulanmasını da müzakerenin bir parça-
sı olarak değerlendirdiğini vurguladı.
Türkiye enerji piyasasında serbestleş-
me olmadığı sürece enerji fiyatlarında

Ali Coşkun: Linyit, zengin tor-
yum madeni, bor, hidrolik, jeoter-
mal, rüzgar enerjisi gibi yerli
kaynaklarımıza yönelmeliyiz. Bu
alanlara yatırım yapmalıyız.
Unutulmamalı ki, enerjiye yapılan
yatırım Türkiye'nin geleceğine
yapılan yatırımdır.

bir ucuzlamanın mümkün olmadığının
altını çizen Günay, doğal gaz sektörün-
deki kontrat devirlerinin birinci aşama-
sındaki gecikmenin belirsizlik yarattı-
ğını ve bu programın gereği gibi uygu-
lanabilmesi için somut bir strateji belirlen-
mesi gerektiğini söyledi. Özel sek-
törün enerji sektörüne yatırım yapma
ilgisi olduğunu ifade eden Günay, Ey-
lül sonu itibarıyla özel sektör tarafın-
dan elektrik üretmek üzere EPDK'ya
yapılan lisans başvurularının kurulu
gücünün yaklaşık 8 bin megavata ulaş-
tığı bilgisini verdi.

Günay, "Biz Kurum olarak DSİ ta-
rafından gönderilen ve birden fazla
özel şirketin istekli olduğu hidrolik
santral projeleri için teklifleri topluyo-
ruz. Geçen Mart ayından bugüne kadar
özel sektör toplam kurulu gücü yakla-
şık 700 MW'ı aşan 14 proje için yakla-
şık 90 trilyon lira lisans alma bedeli
teklif etmiştir" diyerek özel sektörün
yatırımlara ilgisinin somut olduğunu
belirtti. Günay, kamunun sadece dü-
zenleme ve denetleme yaptığı rekabet
edilebilir bir piyasa için özelleştirmeler
yaparak ve özel sektörün yatırım yap-
ması için gerekli adımları atarak, mali-
yetlerden, kayıp ve kaçaktan kurtulma-
sının mümkün olduğunu belirtti.

İstanbul Ticaret Odası (İTO) Baş-
kanı Murat Yalçıntaş, kayıp ve kaçak
enerji oranının yüzde 20 seviyesine
ulaşmasının maliyetleri artırdığına işa-
ret ederek, enerjinin kaynağı, arzı, ta-
şınması, temiz ve güvenli olmasının in-
sanlığın önemli meselesi haline geldi-
ğini söyledi. Enerjiyi daha ucuza ürete-

mezsek Türkiye'nin enerji konusunda
dışa bağımlılığının artacağını kayde-
den Yalçıntaş, ucuz enerjinin, serbest
piyasa ekonomisine yüzde yüz geçerek
fiyat indirimiyle ya da enerji kullanı-
mındaki verimliliğin artırılmasıyla sağ-
lanacağını belirtti.

Enerji savaş gerektirir

Sanayi devriminden bu yana toplu-
mün ihtiyacına enerjinin hükmeder ha-
le geldiğini ifade eden Yalçıntaş, enerji
kaynaklarının savaş ve didişme gerek-
çesi olduğunu belirterek, "Nerde sıkın-
tı varsa, nerede savaş varsa, nerede an-
laşmazlık varsa, o coğrafi alan ya bir
enerji kaynağıdır ya da enerji transfer
hatlarının üzerinde bulunuyordur.
Enerji sadece ekonomiyi değil, siyaseti
de belirliyor" dedi. Türkiye'nin ölü-
müzdeki yıllarda enerji konusunda çok
daha önemli bir ülke olacağını dile ge-
tiren Yalçıntaş, bunu da Türkiye'nin
enerji geçiş noktalarındaki stratejik ko-
numuna bağladı.

Enerji özelleştirmesinde gerideyiz

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği
(TOBB) Yönetim Kurulu Üyesi İbra-
him Çağlar ise yaptığı konuşmada, sa-
nayiye ucuz enerji girdisi sağlamak için
doğal gaz ve boru hatlarına hız verilme-
si, elektrik piyasasında kamu tekelinin
kaldırılması için de özelleştirmelerin
hızla yapılması gerektiğini vurguladı.
Çağlar, mevcut verilere göre bugünkü
tüketim oranı devam ederse, ispatlan-

ENERJİ

miş petrol rezervlerinin 41 yıllık, doğal gaz rezervlerinin ise 61 yıllık ömrü olduğunu aktararak, Türkiye'de 1980'li yıllarda başlayan enerji sektörünün yeniden yapılandırılması ve özel sektöre açılmasının zaruri olduğunu söyledi. Enerji piyasalarında tam serbestleştirme gerçekleştiği takdirde, özel sektöre ait şirket sayısı ve ona bağlı olarak istihdamda artış olacağını ve yabancı sermaye yatırımlarının yükseleceğini ifade eden Çağlar gelinen noktada, özel sektörün istenen ölçüde enerji sektörü içine çekilemediğini ve istenilen noktaya gelinmediğini kaydetti.

'Nükleer enerji kaçınılmaz'

Forum kapsamında düzenlenen ikinci oturumda konuşan TÜSİAD Yüksek İstişare Konseyi Başkan Yardımcısı ve Tarkim Yönetim Kurulu Başkanı Erkut Yücaoglu, Türkiye'nin nükleer enerji sürecini aktararak gelinen noktada, nükleer enerji ihtiyacından kaçmanın imkansız olduğunu savundu.

"Nükleer enerji ile akılcı bir yolda buluşmak zorundayız. Önemli olan hazırlık sürecidir, sadece ihale açık, buyurun, yapın demekle olmuyor" diyen Yücaoglu, enerji sektörünün çok uzun zamanlı bir planlama gerektirdiğini ve iş zamanlaması açısından savunma sanayisi kadar uzun vadeli planlama gerektiren bir sektör olduğunu söyledi. Türkiye'nin kendi kömür ve hidrolik kaynaklarını birinci derecede devreye almasının şart olduğunu kaydeden Yücaoglu, AB müzakerelerinin süreceği on yıl içerisinde Türkiye kendi kaynaklarını faal hale getirmese, bunun AB'nin sonraki mevzuatı içerisinde yapmasının zorlaşacağını dile getirdi.

Barış çağrısı

Daha önceki Yap-İşlet-Devret gibi

Yusuf Günay: Türkiye enerji piyasasında serbestleşme olmadığı sürece enerji fiyatlarında bir ucuzlama mümkün değildir. Doğal gaz sektöründeki kontrat devirlerinin birinci aşamasındaki gecikme belirsizlik yaratıyor. Bu programın gereği gibi uygulanabilmesi için somut bir strateji belirlenmelidir.

modellerde hukuk ve siyasetin engeliyle karşılaşıldığını ileri süren Yücaoglu, elektrikteki özelleştirmelerde barış çağrısı yaptı. Önceki modeller nedeniyle onlarca projenin üzerinde milyonlar harcadıktan sonra çöpe atıldığını ve bu kurumların bir kısmının Türkiye ile davalı olduğunu aktaran Yücaoglu, geri yollanan yabancı yatırımcıların tekrar ülkeye gelmesi isteniyorsa barış yapılması gerektiğini dile getirdi.

Yücaoglu, tarım sektörüne paralel olarak, üretimi teşvik etmek amacıyla biyodizele vergi avantajı getirilmesini de istedi. Yücaoglu, "Böylece fazla tarım ürünleri ekonomiye kazandırılır. Ancak vergi alırsanız bu iş başlamadan ölür. Hem Türkiye'ye full katma değer bırakacak, hem tarımda açılım yapacak, hem de Türkiye'nin stratejik enerji dengelerine faydalı olacak Türkiye'nin enerji akaryakıt ithalat faturasını azaltacak bir yoldur" diye konuştu.

Çelik sektöründe risk

Erdemir Yönetim Kurulu Başkanı Recai Berber ise, enerji maliyetlerini düşürecek istikrarlı bir enerji kaynağına ulaşılamaması durumunda çelik sektörünün ciddi bir risk altında bulunduğunu söyledi. Berber, Türkiye'nin demir çelik sektöründe son üç

yılda Çin'den sonra en fazla büyüyen ülke olduğunu belirterek, "Enerji sorununu kısa vadede çözülmezse, sadece çelik sektörü değil çelik girdisiyle işleyen pek çok sektör zarar görecektir" dedi. Elektrik tüketimi konusunda çok büyük pay sahibi oldukları ve bu kadar büyük elektrik enerjisi kullanımından dolayı kaçak oranının daha da artmasını engelledikleri halde, çelik sektörünün resmi kurumlarca sağlanan elektrik enerjisinde bir takım indirimler alması gerektiğini savunan Berber, cüzi indirimlerin bile yapılmadığından yakındı. Berber, enerji sorununun, hem güvenliği ve sürekli tedarik anlamında hem de fiyat mekanizmasını özel sektör anlayışıyla yeniden ele almak suretiyle çözümlenmesi gerektiğine işaret etti.

Kömürde yüzde 200 artış

Enerji krizi ile birlikte petrol fiyatlarının fırladığını ve eşdeğer enerji kaynaklarının da buna bağlı olarak fiyat artışı gösterdiğini ifade eden Berber, kömürde yüzde 200 artış yaşandığını, 150 dolardan kömür almak zorunda kaldıklarını ve kendi grupları ile Kardemir'in yaklaşık 500 milyon dolarlık kömür ithal ettiklerini aktardı. Buna önlem olarak yerel kömür üretim tesislerinin özel sektöre tahsis edildiğini belirten Berber, gerekli yatırımlar tamamlandıktan sonra bir iki yıl zarfında ciddi anlamda bir taşkömürü üretimi gerçekleşeceğini söyledi. Berber, "Erdemir bu kömür üretimi ile birlikte hiç elektrik enerjisi satın almayacak konuma gelecek" diyerek, rekabetlerini zorlaştıran doğal gaz maliyetinin de düşürülmesi gerektiğini sözlerine ekledi. o

Erkut Yücaoglu: Önceki modeller nedeniyle onlarca proje üzerinde milyonlar harcadıktan sonra çöpe atıldı ve bu kurumların bir kısmı Türkiye ile davalı. Geri yollanan yabancı yatırımcıların tekrar ülkeye gelmesi isteniyorsa barış yapılması gerekir.

EÜD Başkanı Karaduman: 'Kuş gribine yakalandık'

Elektrik piyasasının serbestleşmesinde yol alınamadığını savunan Önder Karaduman, Yasa'nın yürürlüğe girdiği tarihten bu yana elektrik üretim şirketlerinin faaliyetlerini durdurma noktasına geldiğini belirtti.

Enerji Forumu'nun 3. oturumu, ofurum başkanı Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Müsteşarı Doç. Dr. Sami Demirebilek ile Elektrik Üreticileri Derneği Başkanı Önder Karaduman arasında yaşanan Organize Sanayi Bölgeleri tartışmasına sahne oldu.

Özel sektör üretim şirketlerinin temsilcisi olarak toplantıda yer aldığını belirten Karaduman, Elektrik Piyasası Kanunu ile rekabete dayalı liberal bir piyasa hedeflendiğini, ancak enerji sektörünün özelleştirilmesinde doğru düzgün yol alınmadığını savundu.

Piyasanın serbestleşmesine zihnen inanılmadığını belirten Önder Karaduman, "Dağıtım bölgeleri sayısının 21 olmasını içimize sindirebilmiş değiliz. Dünya Bankası ve EPDK ile mülkiyet satışı mı olsun, işletme hakkı devri mi olsun diye tartışıyoruz. Bu konuları halletmek yerine enerji operasyonları yaptık, yolsuzluk tartışmalarıyla gündemimizi doldurduk, zaten zor çalışan bürokrasimizi hiç çalışmaz hale getirdik. Attığımız taşın ürküttüğümüz kurbağaya değmediğini gördük" diye konuştu.

Kurtarılmış bölgeler

"OSB Kanunu, elektrik piyasası içinde kurtarılmış bölgeler ortaya çıkarmıştır. Zaten ölçek ekonomisine uygun olmayan dağıtım bölgelerinin cazibesi daha da azaltılarak özelleştirme gelirlerimizin iyice düşmesine neden olmuştur" diyen Karaduman'ın bu

eleştirisine Demirebilek şu yanıtı verdi; "OSB dışındaki dağıtım sistemi kendisine göre bir dağıtım tarifesiyle ayakta duracaktır. OSB'lerin içinde eskiden üç tane serbest tüketici var ise ve onlara satabiliyordusanız, bugün OSB'lerin genişletilmesiyle birlikte OSB'deki bütün tüketicilere satabilme noktasına geldiniz. OSB 6.5 cent'e mal eder de siz 6 cent'e veriyorsanız OSB almam diyoruz."

'Anahtarları teslim edeceğiz'

Önder Karaduman, 4628 sayılı Yasa'nın yürürlüğe girdiği tarihten bu yana elektrik üretim şirketlerinin faaliyetlerini durdurma noktasına geldiğini belirterek, "Bilançolar zararlar kapanıyor. Tavuk üreticileri bile bizden daha çok kar ediyor. Sayın Bakana gittik ve anahtarlarımızı teslim edeceğiz, dedik. Özel sektöre ait doğal gaz santalleri bir sonraki doğal gazı zammını kaldıramayarak kepenkleri indireceklerdir. Elektrik'in yüzde 40'ı doğal gazdan elde ediliyor ve doğal gaz fiyatları 2004 yılı başından itibaren yüzde 44,4 oranında artmış. BOTAS'ın altın yumurtlayan tavuğu olarak bizler kuş gribine yakalanarak ölmüş olacağız. Böyle bir durumun BOTAS'a maliyeti 1.2 milyar dolardır. Biz durduğumuzda arz güvenliği ne olur onu da bilmiyorum. Biz dediğim, Türkiye'nin bugün aşağı yukarı 4500 MW'ı. Durmak zorundayız. Kimse zarara çalışmaz" diyerek bu durumun nedeninin

kamunun gerçek maliyetlerden uzak fiyat belirlemesi olduğunu savundu.

İletimde arz güvenliği tehlikesi

TEİAŞ Genel Müdürü İlhami Özşahin de, iletim sisteminin büyük problemleri olduğunu itiraf ederek, rekabet edebilmek için bu problemlerin çözülmesi gerektiğini vurguladı. Özşahin, sıkıştırılmış bir konumda görevlerini yaptıklarını belirterek, "İstenilen tesislerin yapılması için EPDK'nın kamu-laştırmalarını yapması gerek. İlale yasa-sındaki süreçler yatırımların önünde uzun bir zaman engeli oluşturmakta" dedi. Nükleer enerjinin gerekliliğine vurgu yapan Özşahin, sanayinin ileriye gitmesi için arz güvenliğinin sağlanması gerektiğini, iletim sisteminde birkaç yıl sonra arz güvenliği konusunda sorun olacağını açıkladı. ○

'We caught to bird flu'

Sami Demirebilek, Undersecretary of Energy and Natural Sources Ministry and Önder Karaduman, Chairman of Electricity Producers Association, argue each other about electricity market in the third session in Energy Forum. Karaduman said, "We couldn't progress in liberalization of electricity market. After the law came in to force, electricity production companies came to a situation that they stop their activities."

ENERJİ

Enerji Forumu'na katılan doğal gaz piyasası temsilcileri, oyunun kurallarının maç esnasında değiştirilmemesi, gerçek maliyetleri yansıtan tarifelerin özelleştirme öncesinde uygulamaya konulması gerektiğini vurguladılar.

Doğal gaz piyasası eşit muamele bekliyor

Lütfi Kırdar Uluslararası Kongre ve Sergi Sarayı'nda gerçekleştirilen Enerji Forumu'nda tartışılan konulardan biri de enerjide özelleştirme stratejileri ve rekabetti. Doğal gaz piyasasından da firma temsilcilerinin katıldığı oturumda, Türkiye'de elektrik ve doğal gaz piyasalarının özelleştirme sürecinde yaşanan sorunlar masaya yatırıldı.

Özelleştirmenin amacının varlıkların verimli işletilmesi, maliyetlerin düşürülmesi, arz güvenliğinin sağlanması ve arz kalitesinin artırılması olduğunu kaydeden Özelleştirme İdaresi Başkanlığı Başkan Yardımcısı Osman Demirci, elektrik piyasasında çalışmaların tamamlanmak üzere olduğunu, kamulaştırma ve fiyat eşitleme mekanizmasıyla ilgili değişikliklerin ise kısa dönemde yapılacağını ve bunların da ihaleye çıkılma

sürecinde herhangi bir engel teşkil etmediğini anlattı. Demirci, 2005'in Kasım ve Aralık aylarında 21 bölgenin dağıtım ihale ilanlarının yayımlanacağını, bu ihalelerin de 2006 sonunda tamamlanmasının hedeflendiğini kaydetti.

'Özelleştirme rekabetçi piyasada yapılmalı'

Rekabet politikasının hedefinin rekabetçi bir piyasa oluşturmak ve sektörü rekabet dışı uygulamalara karşı korumak olduğunu bildiren Rekabet Kurulu Başkan Yardımcısı İsmail Hakkı Karakelle, rekabetin kaynak dağılımını etkin hale getirdiğini, daha az maliyet ile daha fazla üretim ve yenileşme sağladığını, AR-GE'yi teşvik ettiğini, sonuç olarak da rekabetin toplumsal rekabet düzeyini yükselttiğini söyledi. Özelleştirme

rekabetçi bir piyasada yapılıyorsa başka bir şeye ihtiyaç olmadığını belirten Karakelle, ancak enerji, telekomünikasyon, ulaştırma gibi sektörlerde yapılacak özelleştirmelerde bu hedeflerin yeterli olmayacağını vurguladı. Devletin özelleştirmedeki öncelikli amacının en üst düzeyde gelir elde etmek oldu-

Natural gas firms wait for equal treatment

Natural gas company representatives, who participated in Energy Forum, emphasized the government must put the tariffs, which reflect real costs, in to practice. Birol Ensari, the Director of Esgaz and İzmirgaz, said, "We don't know how to be the transfer contract tenders process will be. To my opinion, the tender, which will be done in Turkey, will conclude nothing."

İzak Atiyas from Sabanci University said, "In strategy document, first distribution and then production privatization was planned, because the production firms want to see trustable distribution companies. But in Norway and Sweden, important part of production is done by state. So the competition can be developed without waiting the privatization."

Birol Ensari: Kontrat devirleri sürecini nasıl yaşayacağımız da belirsizliğini koruyor. Doğal gaz ithalatında BOTAS'ın uzun vadede yapmış olduğu kontratlar var. Türkiye'de yapılan ihale neyi sonuçlandıracak? Kararı verecek olan satıcıdır. Peki biz niye yapıyoruz bunu, çünkü yasa öyle gerektiriyor.

ğunu ifade eden Karakelle, Rekabet Kurulu'nun bu tip sektörlerde nasıl daha etkin bir özelleştirme yapılmasıyla ilgili ÖİB'ye görüş bildirdiğini söyledi. Karakelle, öngörüş alınmasının birçok eksikliği giderdiğini ifade etti.

'Bir sancı dönemindeyiz'

Doğal gaz sektöründeki özelleştirmelerin son 2-3 yılda EPDK'nın ihaleleriyle yaygınlaştığını, bugün 40'a yakın doğal gaz dağıtım firması olduğunu ifade eden Esgaz ve İzmirgaz Direktörü Birol Ensari, ancak bu firmalar arasında hiç yabancı sermayenin bulunmadığını kaydetti. İngiltere'de özelleştirilme sürecine 1986'da başladığını, 2000 yılına kadar da yasa da 436 kez değişiklik yapıldığını anlatan Ensari, bir sancı dönemi yaşadığımızı, bunu 1-2 yılda atlatmaya çalışmanın doğru olmadığını ve yatırımcı olarak da bu gerçeğin bilincinde olduklarını söyledi. Esgaz'ın ihalesinin ÖİB, İzmirgaz'ın ihalesinin ise EPDK tarafından yapıldığını hatırlatan Ensari, Esgaz'da birim hizmet bedelinin sabit, İzmirgaz'da ise bu bedelin ihale gereği verilen en düşük bedel olduğunu belirtti. Ensari, hangisinin doğru, hangisinin yanlış olduğunu bilmediğini söyledi.

Kontrat devirleri sürecini nasıl yaşayacağımızın da belirsizliğini koruduğunu vurgulayan Ensari, "Doğal gaz ithalatında BOTAS şu anda tekel konumunda, BOTAS'ın uzun vadede yapmış olduğu kontratlar var. Türkiye'de yapılan ihale neyi sonuçlandıracak? Hiçbir şeyi. Bunun kararını verecek olan satıcıdır. Peki biz niye yapıyoruz bunu, çünkü yasa onu gerektiriyor. Çözüm nerede, göremiyoruz. Biz işin içinden çıkamıyoruz. Kontrat devirleri doğal gazı ucuzlatacak mı, o da belirsiz" diye konuştu.

BOTAS'ın şu anda hem iletim, hem it-halat, hem de bazı noktalarda dağıtım yaptığını kaydeden Ensari, BOTAS'ın kendi içinde bölünmesinin de bir zorunluluk olarak ortaya çıktığını, başka türlü dengeleri oturtmanın zor olduğunu altını çizdi. Doğal gaz yasasının piyasa ortamına göre tekrar tekrar revize edilmesinde bir sakınca görmediğini belirten Ensari, "yeter ki gerekçe çözümler bulunsun" dedi.

Bursagaz Genel Müdürü Ertuğrul Altın da, özelleştirme süreciyle ilgili beklentilerini şöyle açıkladı: "Ekonomik gerçeklikten uzak ve sürdürülebilir olmayan hedeflere

İzak Atıyas: Strateji Belgesi'nde önce dağıtım, ardından da üretim özelleştirilmesi öngörüldü. Gerçekçe de, üretim şirketlerinin karşılarında güvenilir dağıtım şirketleri görmek istemeleri. Norveç ve İsveç'te üretimin önemli bölümü devletin elindedir. Rekabet özelleştirilme beklenmeden de geliştirilebilir.

onay verilmemeli. Özelleştirme sonrasında etkin bir denetim yapılmalı. Farklı faaliyetler arasında sübvansiyona izin verilmemeli. İlgili kurumların tam mutabakatı sağlanmalı. İstihdam sorunlarına çözüm bulunmalı. Oyunun kuralları maç esnasında değiştirilmemeli. Gerçek maliyetleri yansıtan tarifeler özelleştirme öncesinde uygulamaya konulmalı, sonrasında gereksiz tarife revizyonlarına gidilmemeli. Yatırımcıya yeterli güvenceler sağlanmalı. Serbest tüketici limitleri kademeli olarak indirilmeli." Altın ayrıca, yeni rekabete açılan alanlarda ve kamu şirketleriyle rekabet edilen alanlarda düzenleyici otoritenin daha etkin rol oynaması gerektiğini kaydetti.

'Oyunculara eşit şartlar tanınmalı'

Shell Gas Genel Müdürü Nusret Cömert ise görüşlerini şöyle açıkladı: "Türkiye'nin çevresine 3000 kilometrelik bir daire çizerseniz bu daire içinde, kanıtlanmış doğal gaz rezervlerinin yüzde 70 olduğunu görürüz. Talebin ise ağırlıklı olarak Batı kaynaklı olduğunu görürüz. Birçok ülke transit ülke olarak Türkiye'ye destek veriyor. Avrupa Birliği, bu desteği kaynak çeşitliliği ve arz güvenliği açısından veriyor. Ortadoğu ülkeleri ise Batı'ya doğal gaz satmak istiyor. Yunanistan destek veriyor, çünkü o da transit ülke olmak istiyor. Hazar ülkeleri de doğal gaz kaynaklarını satmak istiyorlar. Son olarak ABD'de BTC'ye destek oluyor."

Cömert, pazardaki oyunculara eşit şartlar tanınması gerektiğini ve şeffaf fiyatlandırma sistemi olması gerektiğini de sözlerine ekledi.

Sabancı Üniversitesi Öğretim Üyesi Doç. Dr. İzak Atıyas, elektrik piyasasında büyük tüketicilere ilişkin perakende rekabetinin olumlu sonuç verdiğini, ancak küçük tüketicilere yönelik rekabetin gelişmesinde

şimdilik açık sonuçlar elde edilemediğini kaydetti. Atıyas, "Mevcut Yap-İşlet-Devret ve Yap-İşlet modellerindeki "al ya da öde" hükümlerinin sistemde ciddi bir ek maliyet yaratmış olduğu bilinmektedir. Bu maliyetlerle ilgili resmi bir açıklama yapılmamaktadır. TETAŞ'ın rolü geçici olarak mevcut sözleşmelerden yüklenilen maliyetleri üstlenmek idi. Dolayısıyla, eğer bu maliyetler azaldıysa TETAŞ'ın mevcudiyet nedenini ortadan kalkmış olması gerekir" dedi.

'Sistemde saydamlık eksikliği var'

Kayıp kaçak oranlarının yüksek olduğu bölgelerde fiyatların özelleştirme öncesinde belirlenmesi gerektiğini söyleyen Atıyas, "Eşitleme mekanizması nasıl çalışacak, bilmiyoruz, saydam hale getirilmeli, karmaşık olmamalı. Mevcut fiyatlamaya mekanizması saydam değildir, maliyetlerle ilişkisi kurulmamaktadır, çapraz sübvansiyon içermektedir. Siyasi etkilenmelere açıktır. Sistemde de saydamlık eksikliği vardır. Kararnamelerin neden geçtiğini ve kurumların ne düşündüğünü bilmiyoruz. Birçok değişikliğin gerekçesi belli değil. Bir politika metninin duyurulması ve bu metinle birlikte gerekçelerin ortaya konması saydamlığın sağlanmasında bir çözüm olabilir" şeklinde konuştu. Atıyas, şöyle devam etti:

"Strateji belgesinde önce dağıtım, ardından da üretim özelleştirilmesi öngörüldü. Burada sadece bir cümlelik bir gerekçe var. Bu da, üretim şirketlerinin karşılarında güvenilir dağıtım şirketleri görmek istemeleri. Bu bana biraz fazla özelleştirme odaklı bir bakış açısı gibi geliyor. Rekabetin sağlanması için illa üretimin tamamen özelleştirilmesi mi gerekir? Norveç ve İsveç'te üretimin önemli bölümü devletin elindedir. Rekabet özelleştirilme beklenmeden de geliştirilebilir." ○

'Gerçekçi çözümler bulalım'

Enerji Forumu'nda söz alan Enerji Bakanlığı Enerji İşleri Eski Daire Başkanı Tuncay Derman, Bakan ve bürokratlar tarafından dile getirilen enerji krizini aşmamız için gerçekçi çözümler üretmemiz gerektiğini vurguladı.

Enerji Forumu'nun "Enerjide AB'ye Uyum; Küresel Enerji Piyasaları" başlıklı oturumunda konuşan Tuncay Derman, rekabet edilebilir bir piyasanın kurulması üzerinde çalışıldığını, fakat bunun sadece kağıt üstünde kaldığını söyledi. Derman, çok sık yapılmayan bu tür enerji etkinliklerinde gerçekleri konuşmamız gerektiğini, aksi halde sorunları çözemeyeceğimizi söyledi. Siyasilerin ve bürokratların bütün sözlerini "lazım"la bitirdiklerini ifade eden Derman, "bunu, şunu yapmamız lazım demekle yapmak bir olmuyor" dedi. Beyaz Enerji davasının üzerinden 5 yıl geçtiğini, o günden bu yana yeni enerji yatırımının gündeme alınmadığını belirten Derman, "AB kapısında neyle uğraşacağımız net olarak belliyken, geçmişle uğraşarak zaman kaybediyoruz."

Rekabet edilebilir bir piyasanın kurulması üzerinde çalıştığımızı, fakat bunun sadece kağıt üstünde kaldığını ya da sanal ortamlardan öteye geçemediğini dile getiren Derman, "oysa AB müktesebata uyumlu yeni enerji piyasasını kurmamızla yetinmez, uygulamayı görmek ister. Bırakın uygulamayı, yetkililer göstermeyi bile beceremiyorlar, binlerce MW'lık lisans dağıtmaktan başka" diye konuştu.

'Kriz sinyali veriliyor'

Enerji Bakanı'nın 2009 yılında çıkacak

bir enerji krizinin sinyallerini verdiğini hatırlatan Tuncay Derman, elektrik üretimi yapmakla ihtiyacın karşılanamayacağını, iletimin de yapılması gerektiğini ve bunlarında bir plan dahilinde olması gerektiğinin altını çizdi. Derman sözlerine şöyle devam etti: "Türkiye 2000 yılında bir enerji krizine girdi. Yap-İşlet-Devret'ler bu krizin önlenmesini sağlayamadı. 27 Mayıs'ta DPT, Hazine ve Enerji Müsteşarlıkları arasında yapılan toplantıda Yap-İşlet projelerinin hayata geçirilmesi kararı alındı. Doğru bir karardı. 2004'te 4 tane Y-İ santrali devreye girdi. Böylece enerji fazlası oluştu. Ancak daha sonra yatırım yapılmadı."

'Ortada belirsizlik var'

İlk önce tartışılması gereken konunun Türkiye'nin sağlam bir enerji stratejisi olup olmadığı sorunu olduğunu savunan Derman, ortada müthiş bir belirsizlik olduğunu, hiçbir şeyin de şeffaf olmadığını söyledi. Kimsenin hangi santrale, hangi tarihte başlanacağını, kimin yapacağını söylemediğini ifade eden Derman, sözlerini şöyle sürdürdü: "Orta boy bir termik santral 4 yılda tamamlanır. Adana-Yumurtalık-Sugözü Santrali 4 yılda bitirildi, Bilecik HES 5 yılda bitti. Oysa bugün DSL'nin 18 yılda bitirdiği santraller var, elinde de en az 30 tane bitiremediği, bu yüzden de ihaleye çıkardığı santraller var."

'Enerjide çeşitlendirme esastır'

Yerli kaynakların 2009 krizini engellemeyeceğinin anlaşıldığını söyleyen Derman, nükleerin de planlansa bile 3-5 sene de yapılamayacağını belirtti. Yenilenebilir kaynakların ise gelişme safhasında olduğunu kaydeden Derman, "Şu anda Türkiye'de üretilen elektriğin yüzde 42'si doğal gazdan sağlanıyor, üstelik bu da ithal ve sadece Rusya'dan geliyor. Halbuki enerjide çeşitlendirme esastır, önce yerli kaynakları kullanırsınız, ardından ithal kaynaklara yönelirsiniz, ama bunu tek bir ülkeden değil, çeşitli ülkelerden sağlarsınız. İşin ilginç tarafı da, bugün enerjide dışa bağımlılığın artırılması yargıda suç olarak irdeleniyor" dedi. ○

'Let's find realistic solutions'

Tuncay Derman, Energy Ministry Energy Affairs Former Chairman, said, "We must find realistic solutions for the coming energy crisis, which is stated by Energy Minister and bureaucrats. We have to make new energy investments. Energy Minister Hilmi Güler talks about an energy crisis which would happen in 2009. Nuclear or renewable potential can't supply the increasing energy need of Turkey."

'Hedefimiz Avrupa gaz ihtiyacının yüzde 15'i'

Avrupa'nın 2020 yılında yüzde 70 oranında doğal gaza bağımlı hale geleceğini ifade eden Cenk Pala, Türkiye'nin hedefinin Avrupa'ya yeni bir gaz girişi yaratmak olduğunu söyledi.

Enerji Forumu'nda gerçekleştirilen 'Doğu-Batı Enerji Koridoru ve By-Pass Hatları' adlı oturumda BOTAŞ Strateji Geliştirme Daire Başkanı Dr. Cenk Pala, Türkiye'nin enerjide transit ülke olma yolundaki çalışmaları hakkında bilgi verdi. Pala, Avrupa'nın artan doğal gaz ihtiyacı karşılığında Türkiye-Yunanistan ve Nabucco projelerinin büyük önem arz ettiğine değindi.

Nükleer enerjisi düşüşe geçtiği için Avrupa'nın doğal gaza daha fazla ihtiyaç duyduğunu belirten Pala, Avrupa'nın doğal gazı üç ayrı bölgeden, Kuzey Denizi'nde Norveç, Kuzey Afrika'da Cezayir'den ve Rusya'dan sağladığını söyledi. Türkiye'nin derdinin 4. bir giriş noktası yaratmak olduğunu ifade eden Pala, Avrupa'nın 2020 yılında yüzde 70 gibi bir oranda dışa bağımlı hale geleceğinin altını çizdi. Türkiye-Yunanistan Boru Hattı'nda Türkiye'nin ilk defa bir Avrupa ülkesine doğal gaz satmak için anlaşma imzaladığını hatırlatan Pala, bu proje için "2007 yılı başında gaz vermeyi umut ediyoruz. İtalya uzantıları içinde mühendislik çalışmalarına geçilmek üzere. Hedefimiz 2007'de 3,6 milyar metreküp, 2010 yılında da 8 milyar metreküp gazı Avrupa'ya ulaştırmak" diye konuştu.

'Zamanlama çok önemli'

Nabucco projesini Avrupa'ya inandırmanın BOTAŞ olduğunu söyleyen Pala, bu hatta potansiyel kaynağın Hazar olduğunu ifade ederek, İran'ın ise hala halı tüccarı mantığından kurtulamadığını iddia etti. Nabucco'da en önemli şeyin zamanlama olduğunu vurgulayan Pala, sözlerine şöyle devam etti: "Avrupa'nın 2010 yılında 300 milyar metreküp kontrata bağlanmamış gaz ih-

tiyacı olacak, biz bu ihtiyacın yüzde 15'ini hedefliyoruz. Ancak harekete geçilmediği takdirde Avrupalılar Ruslarla 2011 yılında otururlar, anlaşmalarını 20-30 yıl daha uzatırlar, biz de bakmakla yetiniriz. Nabucco'nun devreye alınma süresi de 2011."

Üretici ülkelerin de bu noktada kendilerine gelmeleri gerektiğini ifade eden Pala, "En azından olumlu sinyal göndermeliler. İran'ın AB'yle anlaşmazlığı var, Suriye tereddütte, elimizde bir tek Irak var, Azerbaycan'la zaten anlaşacağımızı varsayıyoruz" dedi.

Cenk Pala, by-pass projeleriyle ilgili olarak da şunları söyledi: "Türk boğazlarından yılda 150 milyon ton petrol geçiyor, bunun yüzde 40'ı Ruslara ait. By-pass projelerinde öncelikli hedef Rus, ardından da Kazak petrolü olmalı. Burgaz-Dedeağaç gibi by-pass projeleri aslında Samsun-Ceyhan'ı çürütmek için tasarlanmıştır. Boğazlarda gerçek çözüm Samsun-Ceyhan by-pass hatıdır. Eğer Samsun-Ceyhan gerçekleşirse yılda 200 milyon ton petrol Ceyhan'a akan ve Türkiye gerçek anlamda bir enerji terminaline dönüşme şansına kavuşacak."

'By-pass hattı istemiyorlar'

Oturuma katılan Enerji Eski Müsteşarı Doç. Dr. Yurdakul Yiğitgüden, Samsun-Ceyhan'ın neden uluslararası boyutta desteklenmediğiyle ilgili bir soru üzerine, aslında kimsenin genel olarak by-pass boru hatlarını desteklemediğini, çünkü bu hatların yüksek bir maliyet getirdiğini söyledi. Yiğitgüden, "By-pass boru hatları uluslararası büyük petrol şirketlerinin işine gelmiyor, onlar aslında boğazları kullanmaktan şikayetçi değiller. Birileri yapsın ama biz yapmayalım diyorlar. Bunun amacı da boğazlarda herhangi bir sorun çıkarsa, 'gerektiğinde bu hatlardan yararlanma şansımız olur' diyorlar. By-pass hatlarının gerçekleşmesi için Karadeniz'den geçen büyük petrol şirketlerinin ellerini taşın altına koymaları lazım. Kesinlikle BOTAŞ hissedar olarak katılmamalı, yoksa elinde kalır. Kısa hatları desteklemelerinin sebebi de, maliyetlerinin düşük olması. Bizim ülke olarak stratejimiz bu işin içine üretici ülkeleri sokmak olmalıdır. Sonuç olarak demek istediğim, üretici şirketlerin by-pass projelerini desteklemeleri sadece görüntüdür, onların amacı boğazları kullanmayı sürdürmektir. ☺

'Our aim is 15% of European gas need'

Cenk Pala, Strategy Development Agency Chief of BOTAŞ gave information about the works of Turkey to become transit country in energy: "European countries are going to be dependent 70% on natural gas in 2020. The aim of Turkey is creating a new natural gas entrance to Europe. That's why, Turkey-Greece and Nabucco Pipe Line Projects are very important."

Referans

'Enerji'de oyunun kuralları değişiyor'

Ulusal Enerji Forumu Başkanı Neslihan Gökdemir: "Enerjide oyunun kuralları değişiyor" dedi.

Gökdemir, dünyada ve Türkiye'de ulusal ve bölgesel enerji piyasalarının tarihin hiçbir döneminde görülmediği kadar ticaret, rekabet ve yabancı yatırımcılara açılır hale geldiğini söyledi.

Giderek farklılaşan ihtiyaçların, enerjide iletişim ve işbirliğini yaygınlaştırdığını vurgulayan Neslihan Gökdemir, "Bu piyasada gerçek şeffaflık ve açık rekabet ortamı yaratılamadığı için işler yavaş ilerlese de; temel çelişki, 'liberalizasyonu daha fazla artırmak mı, daha çok piyasa düzenlemesi mi?' noktasında düğümleniyor" diye konuştu.

Küresel enerji sistemindeki bir değişikliğin büyük yatırımları da artan ölçüde zorunlu hale getirdiğini ve her yıl dünyada ortalama 558 milyar dolarlık yeni yatırıma ihtiyaç olduğunu bildiren Gökdemir, "Uluslararası Enerji Ajansı (IEA), küresel enerji endüstrisinde, gelecek 30 yılda 16 trilyon dolarlık yatırım bekliyor.

Piyasa trendleri, bu talebin yarısının gelişmekte olan ülkelerden geleceğini ve aynı ülkelerde, enerjiye olan ihtiyacın ekonomilerin büyüklüğünden daha fazla olması nedeniyle, gerekli finansmanın yaratılmasında büyük zorluklar yaşanacağını gösteriyor. Elektrik arz endüstrisi giderek daha fazla yeniden yapılanma ve düzenleme reformlarına ihtiyaç duyarken, yatırım inisiyatifi geliştirebilmek için uluslararası network'ün de daha iyi kurulması gerekiyor" diye konuştu.

Dünyada 2030 yılında şimdi olduğundan yüzde 60 daha fazla enerjiye ihtiyaç duyulacağını ifade eden Gökdemir, enerji arzının bu talebi karşılayabilecek yapıda olmakla birlikte, daha az belirgin olan konunun, bu yatırımların kaç mal olacağı ve tüketicilere nasıl ulaştırılacağı konusunda olduğunu bildirdi. Gökdemir, küresel finans sisteminin bu yatırımları karşılayabilecek güçte olmakla birlikte, uygun şartların ve pozitif yatırım ortamının geliştirilmesini beklediklerini ifade etti.

EPDK Başkanı Yusuf Günay: Türk enerji sektörünün AB ile uyumlu hale getirilmesi, AB açısından da önemli

"Rekabet Edebilir Bir Sanayi İçin Enerjiye Yenilikler" konu başlığında düzenlenen Türkiye Enerji Forumu, 24-25-26 Ekim tarihleri arasında İstanbul Lütfi Kırdar Kongre Merkezi'nde gerçekleştirildi. Bu yıl dördüncüsü düzenlenen forumun açılışına Sanayi ve Ticaret Bakanı Ali Coşkun, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Müsteşarı Doç. Dr. Sami Demirebilek, Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu Başkanı Yusuf Günay, İstanbul Ticaret Odası Başkanı Murat Yalçıntaş, TOBB, Rekabet Kurumu, özel sektör, bilim dünyası ve sivil toplum kuruluşlarının temsilcileri katıldı. Forumun açılışında konuşma yapan Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu Başkanı Yusuf Günay, konuşmasında özellikle Avrupa Birliği'ne üyelik sürecinde Türkiye enerji sektörünün durumu ile rekabet edilebilir bir piyasa için yapılması gerekenleri değerlendirdi.

Türkiye'nin enerji sektörünü AB ile uyumlu hale getirmesinin sadece ülke açısından değil AB açısından da önemli olduğunu söyleyen Günay, sözlerine şöyle devam etti: "Avrupa Birliği Genel Sekreterliği'nin tespitlerine göre, Avrupa Birliği müktesebatında enerji başlığı altında toplam bin 811 sayfayı bulan 402 adet düzenleme bulunmaktadır. Enerji ile ilgili çok geniş bir alanı kapsayan bu mevzuat zaman içinde sürekli değişmekte ve genişlemektedir. Ülkemiz tarafından bu mevzuattaki bugüne kadar 281 sayfaya karşılık gelen 14 adedi uyumlaştırılmıştır. Toplam 113 adet düzenlemenin ise üyelikle birlikte ve üyelikten sonra uyumlaştırılacağı öngörülmektedir. Ancak tarama süreçlerinin tamamlanmasının ardından müzakere edilecek hususlar ve ülkemiz mevzuatının ne kadarının AB mevzuatı ile

uyumlu olduğu yeniden değerlendirilecektir. Ayrıca ilerleme raporlarındaki ifadelerde görüldüğü gibi, Türkiye, elektrik, doğalgaz ve petrole ilişkin Avrupa Birliği müktesebatının uyumlaştırılmasını büyük ölçüde tamamlamıştır."

Öte yandan sanayicinin dünya ölçeğinde rekabet edebilmek için gerek özel sektör işletmeciliği gerekse rekabet anlayışı açısından tüm dinamikleri harekete geçirmek zorunda olduğunu belirten Başkan Günay, "Bu amaçla yatırımları için gereken sermayeyi yabancı şirketleri de sürece katarak karşılamak, hizmet kalitesini sistemin altyapısını geliştirmek, sistemde kayıp ve kaçakların nereden kaynaklandığını tespit etmek ve bunlara karşı çözüm üretmek zorundadır" diye konuştu. Bu kapsamda elektrik ve doğalgaz piyasasında üretim, dağıtım, toptan ve perakende satış gibi ticaret alanlarında kamunun ağırlığına son vermek gerektiğini de kaydeden Günay, özel sektör kuruluşlarının rekabet etmesine imkan vermek gerektiğini kaydetti. Elektrik Piyasası Kanunu'nun yürürlüğe girmesinden itibaren 5 yıla yaklaşan bir süredir gelişme kaydedilemeyen, rekabetçi piyasa yapısına uygun özelleştirmelerin ivedilikle gerçekleştirilmesi gerektiğinin de altını çizen Başkan Günay, özel sektörün bu piyasada güvenle yatırım yapabilmesi için gereken iklimin

Yusuf Günay, Chairman of Energy Market Regulatory Authority (EMRA): Turkish power sector being compliant with the EU is important for the EU as well

Turkish Power Forum, held with the title, "Innovations in power for a competitive industry" was held on October 24-25-26, at the İstanbul Lütfi Kırdar Congress Centre. Mr Ali Coşkun, Minister of Industry and Trade; Associate Professor Sami Demirebilek, Undersecretary of Energy and Natural Resources; Mr Yusuf Günay, Chairman of Energy Market Regulatory Authority; Murat Yalçıntaş, Head of the İstanbul Chamber of Commerce, Turkish Union of Chambers and Commodity Exchanges, the Competition Authority, the private sector, the science world and the representatives of the NGO's, in the opening of the forum, the fourth of which was held this year.

Mr Yusuf Günay, Chairman of Energy Market Regulatory Authority, assessed in his speech during the forum, what needs to be done for a market that can compete with the state of the Turkish power sector, particularly during the European Union integration process. Mr Günay, said that Turkish power sector being compliant with the EU is important not only for the country, but also for the EU.

oluşturulması yönünde adımların atılması gerektiğini belirterek, Eylül ayı sonu itibarıyla özel sektör tarafından elektrik üretmek üzere Kurumumuza yapılan yeni lisans başvurularının toplam kurulu gücü yaklaşık 8.000 MW ulaşmıştır.

Bunun 4.600 MW 2005 yılındaki lisans başvurularından oluşmaktadır. Kurum olarak DSİ tarafından gönderilen ve birden fazla özel şirketin istekli olduğu hidrolik santral projeleri için teklifleri topluyoruz. Geçtiğimiz Mart ayından bugüne kadar özel sektör, toplam kurulu gücü yaklaşık 700 MW'ı aşan 14 proje için yaklaşık 90 trilyon lira lisans alma bedeli teklif etmiştir. Bu durum özel sektörün yatırımlara gösterdiği ilginin son derece somut bir göstergesidir" diye konuştu.

Enerjide kriz kapıda

Türkiye Enerji Forumu'nun ikinci gününde, yatırım yapılmaması halinde Türkiye'yi gelecekte enerji krizinin beklediği savunuldu

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Enerji İşleri Genel Müdürlüğü eski daire başkanlarından Tuncay Derman, Türkiye'de elektrik arz ve talebinin 2009 yılına kadar eşitleneceğini belirterek, "Yeni kaynak bulunup üretim artırılmazsa enerji krizi yaşanabilir" dedi.

Enerji sektöründe en büyük sorunun belirsizlik olduğuna dikkat çeken Derman, yabancı ortaklıkla yatırım yapmak isteyenlerin sektörde şeffaflık olmaması nedeniyle yatırımdan caydığını vurguladı. Ciner Grubu'nun ana sponsor olduğu Dördüncü Türkiye Enerji Forumu'nun ikinci gününde, "Enerjide AB'ye uyum, Küresel enerji Piyasaları" konulu bir oturum düzenlendi.

AB SÜRECİNDE SERBEST REKABET

Oturumda konuşan Derman Türkiye'de yetkililerin enerji konusunda sözlerini hep "lazım" ile bitirdiklerini ancak enerji gerçeklerinin konuşulmadığını savundu. Derman, "Sayın yetkililer mesela (bor kaynaklarını değerlendirmek lazım) diyorlar. Bunu yıllardır biliyoruz ancak yıllardır boru çıkardığımız gibi veriyoruz. Nükleer santrallerden bahsediliyor, kuracağız deniyor ama yapılmıyor, üstelik neden gerçekleştirilmediği de açıklanmıyor" dedi. Derman, AB ile müzakerelere sürecinde elektrik, petrol, doğal gaz ve yenilenebilir enerji ile üretim, iletim ve dağıtım faaliyetleri ve serbest rekabete dayalı enerji piyasası üzerinde çalışılacağını anlattı.

NÜKLEER ENERJİ TARTIŞMASI

Oturumun tartışma bölümünde nükleer santral açılmasını savunan katılımcılar, Türkiye'de enerji konusunda 50 yıl kaybedildiğini belirtirken, karşıtları ise 50 milyon insanın hayatının 50 yıldan daha önemli olduğunu ifade ettiler. Greenpeace üyeleri de Japonya'da nükleer santrallerin bulunduğunu ama hiç birinin fay hattı üzerinde olmadığını, Türkiye'deki nükleer santrallerin ise fay hattı üzerinde olacağını savunarak rüzgar, jeotermal gibi alternatifler önerdi.

Oyunun kuralları değişiyor

Forum'un ikinci gününde, Neslihan Gökdemir bir konuşma yaptı.

Ulusal Enerji Forumu Başkanı Neslihan Gökdemir dünyada ve Türkiye'de enerji konusunda oyunun kurallarının değiştiğini ifade ederek, "Rekabet ve şeffaflık sağlandığında işler çok daha rahat yürüyecektir" dedi. Amerikan Şirketler Derneği Komite Başkanı Çe-

tin Gümüsoğlu da Türkiye'nin global enerji piyasasında önemli bir yeri olacağını kaydetti. Gümüsoğlu, Türkiye'nin en önemli probleminin proje yönetimi olduğunu, global yatırımcıyı çekmek için şeffaflık ve serbest piyasa ekonomisinin önem taşıdığını vurguladı.

Star TV ihalesi onaylandı

► **REKABET** Kurulu, Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu'nun (TMSF) Star Medya Grubu şirketlerinden Star TV'nin satışına ilişkin ihaleye onay verdi. Kurul, bugün yaptığı toplantıda, TMSF'nin Star TV için düzenlediği ihaleyi, Rekabet Yasası'na göre değerlendirdi ve satışa izin verdi. Bu arada Kurul'un, konuya

ilişkin izin kararını TMSF'ye bildirileceği öğrenildi. TMSF'nin Star Medya Grubu şirketlerinden Star TV için düzenlediği ihalede, Doğan Grubu şirketlerinden İsil Televizyon Yayıncılık Ticaret A.Ş., 155 milyon dolarlık muhammen bedelin yaklaşık iki katına ulaşan 306.5 milyon dolarla en yüksek teklifi vermişti.

Enerjide yol haritası çiziliyor

İSTANBUL
3 GÜN ENERJİYİ
KONUŞACAK

Pazartesi günü başlayacak olan 4. Türkiye Enerji Formu'nda, AB süreci ele alınırken "sanayicinin de enerji alanında yaşadığı sorunlar" anlatılacak...

Tüpraş, Telekom, Erdemir gibi dev özelleştirmelerden sonra Türkiye'nin gözü enerji sektörünün üzerinde. Yakın zamanda bu alanda da başlayacak özelleştirmeler öncesinde, 4. Türkiye Enerji Formu'nda, "Rekabet Edilebilir Bir Sanayi İçin Enerjide Yenilikler" konusu ele alınacak. 24-26 Ekim tarihleri arasında Lutfi Kırdar Kongre Sarayı'nda gerçekleştirilecek olan toplantılarda, 3 Ekim müzakere sürecinden sonra enerji sektörünün durumu ve sanayicilerin enerji alanında yaşadıkları sorunlar masaya yatırılacak.

Açılışını Sanayi ve Ticaret Bakanı Ali Coşkun, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Hilmi Güler'in yapacağı olan foruma, Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK) Başkanı Yusuf Günay, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı Rifat Hisarcıklıoğlu, İstanbul Ticaret Odası (İTO) Başkanı Murat Yalçın da katılacak.

İKİNCİ TOPLANTI MAYISTA

Ciner Grubu ana sponsorluğunda gerçekleştirilecek olan forumda Türkiye'nin AB'ye girmesi için kendisine sunulan şartların Türkiye enerji sektörüne etkileri de ele alınacak. Forum kurucu ve Başkanı Neslihan Gökdemir, "Türkiye'nin AB'ye uyum sürecinde uluslararası rekabetin gereği olarak, sanayi sektörüne daha çok ve daha ucuz enerji verebilmek amacıyla, enerjinin üretimi, depolanması, dağıtımı, iletimi, verimliliği, teknolojisi, finansmanı, teşviki ve korunması gibi konular ele alınacak" dedi.

Gökdemir, bu toplantıda öncelikle ulusal gündemin nabzını tutmaya çalışacaklarını ifade ederek, 2006 Mayıs ayında düzenlenecek başka bir forum ile bu kez uluslararası boyutunun işleneceğini söyledi. Küresel enerji için 30 yılda 16 trilyonluk bir yatırım ihtiyacından bahsedildiğinin de altını çizen Gökdemir, Türkiye'nin de bu yatırımlardan pay alacağını dile getirdi.

Hilmi Güler

'Enerji bilinci oluşmalı'

TÜRKİYE Enerji Forumu'nun Başkanı Neslihan Gökdemir, Türkiye'nin bir enerji köprüsü olduğunu anımsatarak, "Bu projenin amacı bir bilgi köprüsü de kurmak" dedi. Bu yıl dördüncüsü yapılacak olan forumda 20-30 yıllık politikaların ivedilikle kurgulanmasının gündeme geleceğini anlatan Gökdemir sözlerine şöyle devam etti: "Sanayicilerin görüşleri bizler için büyük önem taşıyor. Sadece yatırım değil, enerjiyi doğru kullanma da önemli. Örneğin bizler Fatih Birol'un Japonya'da enerji konulu kitaplarının dağıtıldığını biliyor muyuz? Bunlar çok önemli şeyler. Türkiye enerji bilinci oluşturulması bizim için çok önemli."

6 EKİM 2005

Takvim

Bu forum kaçmaz

Ciner Grubu'nun ana sponsor olduğu Türkiye Enerji Forumu, 24 Ekim'de başlıyor. Forum'da sanayi için ucuz enerji kaynakları masaya yatırılacak

Erkan KIZILOCAK

Dünya üzerinde gelişmiş ve gelişmekte olan tüm ülkeler giderek daha fazla enerjiye bağımlı hale geliyor. Enerji tüketimi hızla artarken, bu ihtiyacı karşılayabilecek kaynaklar ise hızla azalıyor.

Araştırmalar her yıl dünyada 568 milyar dolar yeni enerji yatırımına ihtiyaç olduğunu ortaya koyarken, alınacak tedbirlerle yaklaşık 3 milyar dolarlık bir enerji tasarrufu sağlanacağı belirtiliyor. Diğer bir tespit ise 2030 yılında dünya enerji ihtiyacının yüzde 60 oranında artacak olması. Enerji ihtiyacı artacak sektörlerin en başında ise sanayi geliyor.

YOL HARİTASI ÇIKIYOR

Sanayinin gelişmesi ve rekabet edilebilmesi için hem ucuz hem de verimli enerji kaynaklarına ihtiyaç vardır. Enerjiye yeni ve alternatif verimli enerji sektörleri için büyük önem taşıyor.

Bu alanda tüm çözüm önerileri Türkiye'de her yıl düzenlenen "Rekabet Edebilir Bir Sanayi İçin Enerji'de Yenilikler" konulu forumunda masaya yatırılıyor. Bu yıl dördüncü kez düzenlenen ve C-

ner Grubu'nun ana sponsor olduğu Türkiye Enerji Forumu'nda sanayi sektörünün yapıldığı sorunlara yer verilerek, kapsamlı bir yol haritası ortaya çıkması sağlanacak. Forum Başkanı Nesilhan Gökdemir, Forum'un bu yılki formatını ve programını Sanayi ve Ticaret Bakanlığı ile yaptıkları görüşmeler doğrultusunda hazırladıklarını belirterek, Forum'un her türlü çözüm önerisinin tartışıldığı bir beyin fırtınası halinde geçeceğini kaydetti.

Forum'da Türkiye'nin Avrupa Birliği'ne girebilmesi için sunulan şartların Türkiye enerji sektörü üzerine etkileri de tartışılacak.

3 BİN 500 DAVETLİ

Dünyada enerji açığının ciddi boyutlara vardığını ve başta Japonya ve ABD olmak üzere birçok ülkenin enerjiyi verimli kullanma yöntemleri geliştirmesine rağmen Türkiye'nin bu konuda yetersiz kaldığını vurguladı. Gökdemir, Türkiye'de bu konudaki çözüm önerilerinin forumda ele alınacağını altını çizdi.

Lufti Kırdar Kongre ve Sergi Salonu'nda 24-25-26 Ekim tarihlerinde düzenlenecek olan foru-

ma başta Cumhurbaşkanı Ahmet Necdet Sezer ve Başbakan Recep Tayyip Erdoğan olmak üzere çok sayıda bakan, müsteşar, genel müdür ve üst düzey devlet erkani davet edildi.

Forumda aralarında Sanayi ve Ticaret Bakanı Ali Coşkun, TOBB Başkanı Rifat Hisarcıklıoğlu, İTO Başkanı Murat Yalçınbaş, Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu Başkanı Yusuf Güney, İGDAŞ Genel Müdürü Levent Türekiçi, ÖİB Başkanı, Özelleştirilen kuruluşların genel müdürleri ve TİSK Başkanı Refik Baydur'un birer konuşma yapması bekleniyor.

İKİNCİSİ MAYISTA

Forum'un ulusal ölçekli olmasına ve uluslararası katılım olamayacağına dikkat işaret eden Nesilhan Gökdemir, forumda ulusal gündemi belirledikten sonra çözüm reçetelerini Mayıs 2006'da yapılacak ikinci forumun gündemine taşıyacaklarını kaydetti.

ciner ENERJİ

Gökdemir, "Uluslararası isimleri Mayıs ayında ikinci bir toplantıda bir araya getireceğiz. Uluslararası temsilcileri Türkiye'de ağırlayacağız. Çin'den ABD'ye geniş bir davetli kesimini çağıracağız" dedi. Gökdemir, Forum'da yeni ve etkin çözümlere ulaşmak istediklerini kaydetti.

Nesilhan Gökdemir ortaya çıkacak çözümleri sanayi ve enerji işkisine yönelik olarak yıl boyunca sektör içinde paylaşılabileceğini dile getirdi.

'Enerji Köprüsü' olmak istiyoruz'

Forum'da Türkiye'nin bir "enerji köprüsü" olma stratejisine destekleneceğini belirten Nesilhan Gökdemir kısa ve uzun vadeli amaçları şöyle sıraladı:

- Enerji sektörü bilgi ve iletişimle sağlamlaştırmak amacıyla uluslararası enerji bilgi ağını geliştirmek.
- Tüm kesimlerin bilgilendirilmesini sağlayarak; ulusal ve uluslararası işbirliğini teşvik etmek.
- Başta sanayi olmak üzere, toplumun tüm kesimlerine ucuz, güvenilir, kaliteli enerji temini projelerine destek sağlayarak kampanyalar düzenlemek.
- Teknolojiler, finans kaynakları, yatırımlar ve yeni enerji kaynakları üzerinde AB-GE çalışmalarını sürdürmek.

TASARRUF ARTTIRILACAK

- 3 Milyar dolar düzeyinde tasarruf olanağı bulunan enerji verimliliği çalışmalarının katkısı sağlanacak.
- Dünyada yeni enerji teknolojilerini izlenerek, Türkiye'nin bu alandaki açıklarına dikkat çekmek.
- Uluslararası finansman otoritelerinin Türkiye enerji sektörüne ilgisi çekmek.
- Sürdürülebilir enerji sektörünün gelişimine ortam hazırlamak.
- Özel enerji kuruluşlarının faaliyetlerini ve yatırımlarını kolaylaştıracak çerçeveler ve şartların oluşturulmasını teşvik etmek.
- Türkiye'de enerji politikaları konusunda ulusal ve uluslararası diyalogu güçlendirmek.
- Türkiye ve bölge ülkelerinin enerji konusundaki faaliyet ve işbirliklerine katkı sağlamak.
- Türkiye'nin Enerji Stratejisi'nin çok ortaklı diyaloglarla, ulusal ve uluslararası perspektifte, ulusal çıkarlara ve doğal çevrenin gözetilmesine öncelik verilerek geliştirilmesini sağlamak.

Pahalı elektrik rekabeti engelliyor

Ulusal Enerji Forumu'na katılan Bakan Coşkun, Türk sanayicisinin kullandığı elektriğin fiyatının OECD ülkelerinin çok üzerinde olduğunu belirterek, "Bu fark kalkmadan rekabet zor" dedi

Şeker gibi benzin!

SANAYİ ve Ticaret Bakanı Ali Coşkun, 3 şeker fabrikasında etil alkol ürettiğini açıkladı. Coşkun, "Bu, Türkiye'de şeker politikamız olumlu yönde etkileyecek. 3 fabrikamız pancardan şeker yerine etil alkol üretimine geçmek üzere... Böylece BM ve AB'nin de benimsediği ölçüde bu yılın sonuna kadar benzine yüzde 5 oranında etil alkol katmış olacağız" dedi.

Özel sektör 8 bin megavatlık üretim lisansı aldı

ENERJİ Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK) Başkanı Yusuf Günay, Türkiye'nin enerji sektörünü AB ile uyumlu hale getirmesinin, sadece ülke açısından değil AB açısından da önemli olduğunu söyledi. Özel sektörün bu piyasada güvenle yatırım yapabilmesi için gereken iklimin oluşturulması yönünde adımların atılması gerektiğini ifade eden Günay, şöyle dedi:

"Eylül sonu itibarıyla özel sektör tarafından elektrik üretmek üzere Kurumu muza yapılan yeni

lisans başvurularının toplam kurulu gücü yaklaşık 8 bin megavata ulaşmıştır. Kurum olarak DSI tarafından gönderilen ve birden fazla özel şirketin istekli olduğu hidrolik santral projeleri için teklifleri topluyoruz. Geçtiğimiz Mart ayından bugüne kadar özel sektör, toplam kurulu gücü yaklaşık 700 megavattı aşan 14 proje için yaklaşık 90 trilyon lira lisans alma bedeli teklif etmiştir. Bu durum özel sektörün yatırımlara gösterdiği ilginin somut bir göstergesidir."

DSİ uhdesinde olan, ancak henüz özel sektöre açılmamış çok daha büyük projeler bulunduğuna dikkat çeken Günay, "Özel sektör büyük kapasiteli projelere daha çok ilgi göstermektedir" diye konuştu.

Yusuf Günay

Bu yıl dördüncüsü düzenlenen Türkiye Enerji Forumu'nda gündem sanayicinin kullandığı pahalı enerji idi. Ciner Grubu ana sponsorluğunda gerçekleştirilen ve "Rekabet Edilebilir Bir Sanayi İçin Enerjiye Yenilikler" konulu forumun açılışına katılan Sanayi ve Ticaret Bakanı Ali Coşkun, Türkiye'nin sanayide kullandığı elektrik enerjisi fiyatının OECD ülkeleri fiyatının oldukça üzerinde bulunduğunu belirterek, "Söz konusu fiyat farkı ortadan kaldırılmadıkça, sanayicilerimizin üretim maliyetleri yönünden yurtdışındaki rakipleriyle rekabette zorlanacakları tabiidir" dedi.

Yüksek enerji maliyetinin üretimi pahalı kılarken, Türk sanayisinin uluslararası

piyasalardaki rekabet gücünü de olumsuz yönde etkilediğini ifade eden Coşkun, dünyada sanayicinin elektriği kilovat saati için 5-5,5 dolar verirken, Türkiye'de bu rakamın 8,6 cent civarında olduğuna da işaret etti.

Türkiye'de 2010'a kadar hidroelektrik potansiyeli kullanım oranının yüzde 65'e, 2020'de de yüzde 80'e çıkarılmasının tasarlandığını belirten Coşkun, "Ancak burada da girişimcinin önünde birçok engel bulunmaktadır. Yap-İşlet-Devret'te Hazine garantisi vermediği için birçok yatırımcı kendi ülkesine dönmektedir" diye konuştu.

TAVUKÇULAR BİLE KÂRLI

Öğleden sonraki oturuma katılan Türkiye Elektrik İletim AŞ Genel Müdürü İlhami Özşahin Türkiye elektrik sisteminin AB sebekesine entegrasyonu ile ilgili çalışmaların başladığını belirterek, "16 ay sonra Avrupa elektrik sebekesine bağlanacağız" dedi.

Elektrik Üreticileri Derneği Başkanı Oğuz Karaduman ise elektrik üretim şirketlerinin faaliyetlerini durdurma noktasına geldiğini belirterek, "Sözüm onu liberalleştiriyoruz. Ama bizim için deniz bitti. Balançolar zararlı kapanıyor. Tavuk üreticileri bile bizden daha çok kâr ediyor" diyerek bunun nedeni olarak kamu nun gerçek maliyetlerden uzak fiyat belirlemesini gösterdi.

'Enerjiyi bize Özal öğretti'

Bu yıl dördüncüsü düzenlenen Ulusal Enerji Forumu'nun ana sponsoru olan Ciner Grubu'nun Başkanı Turgay Ciner de 20 yıldır enerji alanında olduğunu belirterek, "Ben 20 yıldır bu sektördeyim. 20 yıl önce enerji açığı had

safhadaydı. Enerji yoktu, sanayi yoktu, ihracat yoktu. Enerji ile birlikte güven var, huzur var, iş var" diyerek, 8. Cumhurbaşkanı Turgut Özal'a, enerjinin ne olduğunu Türkiye'ye öğrettiği için teşekkür etti.

25 EKİM 2005

Takvim

Türkiye
Enerji
Forumu
başladı

Rekabet için ucuz enerji şart

Enerji Forumu'nda ortak bir fikir oluştu: Sanayicinin dünyayla rekabet edebilmesi için enerji maliyetlerinin düşmesi gerekir

Ciner Grubu'nun ana sponsor olduğu, "Rekabet Edebilir Bir Sanayi için Enerjide Yenilikler" konulu Dördüncü Türkiye Enerji Forumu 2005'in ilk gününde, Türkiye'de sanayicilerin kullandığı enerjinin maliyetinin AB ve OECD ülkelerinden çok daha yüksek olduğuna dikkat çekildi...

Bu enerji fiyatıyla pazarda rekabet şansı olamayacağı savunulurken ucuz enerji için enerji piyasasının özelleştirme yoluyla serbestleştirilmesi istendi. Açılışını Sanayi ve Ticaret Bakanı Ali Coşkun'un yaptığı forumun ilk gününde, EPDK Başkanı Yusuf Günay, İTO Başkanı Murat Yalçıntaş, Ciner Grubu Yönetim Kurulu Başkanı Turgay Ciner ve TOBB Sayman Üyesi İbrahim Çağlar birer konuşma yaptı.

ÇÖZÜMLER ORTAYA ÇIKACAK

Açılış konuşmasını yapan Forum Başkanı Neslihan Gökdemir, bu forumla çok taraflı bir birliktelik sağlandığını bu sayede ortaya çıkacak çözümlerin başta sanayi sektörü olmak üzere birçok sektörün yaşadığı sorunlara çare olabileceğini söyledi. Önümüzdeki dönemde enerji ihtiyacının yüzde 60 artacağına dikkat çeken Gökdemir, piyasa şartlarının iyi izlenerek uygun yatırımların yapılması gerektiğinin altını çizdi. Enerji konusundaki tarafların biraraya getirilmesine katkıda bulunan Ciner Grubu'na teşekkür eden Gökdemir, AB sürecinde Türkiye'nin enerji sektörüyle ilgili alması gereken tedbirler olduğunu ve yeni teknolojilerle tanışması gerektiğini kaydetti.

ÖZEL SEKTÖR BAŞVURULARI ARTTI

Toplantıda konuşan Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu Başkanı Yusuf Günay, Türkiye'nin enerji sektörünü AB ile uyumlu hale getirmesinin, sadece ülke açısından değil AB açısından da önemli olduğunu söyledi. Özel sektörün bu piyasada güvenle yatırım yapabilmesi için gereken iklimin oluşturulması yönünde adımların atılması gerektiğini ifade eden Günay, "Elektrik talebinin artması, sektörü yatırımcılar için cazip kılmaktadır. Eylül sonu itibarıyla özel sektör tarafından elektrik üretmek üzere kurumuza yapılan lisans başvurularının kurulu gücü yaklaşık 8 bin megavata ulaştı" dedi.

İstiklal Marşı'yla açıldı Türkiye Enerji Forumu'na katılan Sanayi Bakanı Ali Coşkun, İTO Başkanı Murat Yalçıntaş ve Ciner Grubu Başkanı Turgay Ciner, açılış öncesi İstiklal Marşı'nı okudular.

Ciner: Alternatif enerji ihtiyacı var

► **FORUM'UN** ana sponsoru olan Ciner Grubu Yönetim Kurulu Başkanı Turgay Ciner, Türkiye'de enerji gibi ulusal kaynaklara ellerinden geldiği kadar yatırım yapan bir grup olduklarını söyledi. Ciner şunları kaydetti:

"20 yıldır bu işi yapıyoruz. Bu işe başladığımızda enerji yoktu, sanayi ve ihracat da yoktu. Şimdi enerji var, ihracat, huzur ve iş de var. Biraz pahalı da olsa. Rahmetli Özal'a bize enerjinin ne olduğunu öğrettiği için teşekkür ediyorum. Enerjinin ucuzlaması için son dönemde faaliyetler var. Türkiye'nin alternatif enerjilere ihtiyacı var. Doğalgazı buna ekleyebiliriz. Enerjinin bugünlere gelmesinde rolü olan enerji bürokrasisine ve bu ortamda yatırım yapanlara teşekkür ediyorum."

Ali Coşkun: Elektrik fiyatımız çok yüksek

► **FORUM'DA** konuşan Sanayi ve Ticaret Bakanı Ali Coşkun, Türkiye'nin sanayide kullandığı elektrik enerjisi fiyatının OECD ülkeleri fiyatının oldukça üzerinde bulunduğunu belirterek, şunları söyledi: "Fiyat farkı ortadan kaldırılmadıkça, sanayicilerimizin üretim maliyetleri yönünden yurt dışındaki rakipleriyle rekabette zorlanacakları tabiidir. Sanayi sektöründe elektrik enerjisi ile ilgili sorunların başında yüksek fiyat, elektrik kalitesindeki değişimler, çok sık yaşanan arıza ve kesintiler geliyor. Dağıtım hatlarının eskiliğinden kaynaklanan kayıpların yüksekliği yanında, kaçak elektrik kullanım oranlarının da yüksek olması, elektrik satış fiyatlarını artırıyor. Dünyada elektrik enerjisi sanayiye ortalama 5-5.5 cent/kilovat saat ile verilirken, Türkiye'de sanayinin kullandığı enerjinin fiyatı 8.6 cent/kilovat saat civarında."

TÜRKİYE
ENERJİ
FORUMU

24 EKİM 2005
BUGÜN GAZETESİ

Haydi enerji Forumu'na

Türkiye Enerji Forumu bugün Lütfi Kırdar'da başlayacak. 26 Ekim tarihine kadar sürecektir ve bu yıl dördüncüsü düzenlenecek Forum'un konusu olarak ise 'Rekabet Edilebilir Bir Sanayi İçin Enerji' seçildi. Başta Cumhurbaşkanı Ahmet Necdet Sezer ve Başbakan Erdoğan olmak üzere toplam 3 bin 500 kişinin davet edildiği Enerji Forumu'nda sanayicilerin enerji sektöründe

yaşadıkları sorunlara çözüm önerileri bulunacak. Forum'da Türkiye'nin AB'ye girmesi için kendisine sunulmuş şartların Türkiye enerji sektörü üzerindeki etkilerinin de tartışılacak. Türkiye Enerji Forumu, Sanayi Bakanı Ali Coşkun, Enerji Bakanı Hilmi Güler, EPDK Başkanı Yusuf Günay, TOBB Başkanı Rifat Hisarcıklıoğlu, İTO Başkanı Murat Yalçınbaş'ın katılacağı bir ana oturumla açılacak. Sanayi Bakanlığı'nun himayesinde gerçekleştirilecek olan Forum'un ana sponsorluğunu Ciner Grubu, medya sponsoru ise Bugün Gazetesi, Sabah, ATV, Takvim ve Yeni Asır.

İşte Forum'un amacı

Yeni ve etkin enerji çözümlerine ulaşabilmek için yüksek düzeyde bir sektörel sinerjinin üretilmesi.

Enerji sektörü ve ilgili sektörlerin bilgi ve iletişimini sağlamak amacıyla uluslararası enerji bilgi ağını geliştirmek.

3 milyar dolar düzeyinde tasarruf olanağı bulunan enerji verimliliği çalışmalarının gerçekleştirilmesine önemli katkı sağlamak.

Dünyada yeni enerji teknolojilerini izlenerek, Türkiye'nin bu alandaki açıklarına dikkat çekmek.

AB'ye uyum perspektifinde, müzakere sürecinde güçlü işbirliği ve yakınlaşma için projeler üretmek.

Sınır ötesi enerji ticaretinin geliştirilmesine ortam hazırlamak.

Enerjide sanayi envanterinin temeli atmak.

Takvim

26 EKİM 2005

Bakan Coşkun'un elektrik itirafı

Sanayi ve Ticaret Bakanı Ali Coşkun, uzun bir süredir zam yapılmamasına rağmen, sanayide kullanılan elektriğin fiyatının OECD ülkeleri fiyatının oldukça üzerinde bulunduğunu söyledi. Coşkun, "Söz konusu fiyat farkı ortadan kaldırılmadıkça, sanayicilerimizin üretim maliyetleri yönünden yurt dışındaki rakipleriyle rekabette zorlanacak" dedi.

'Rekabet Edilebilir Bir Sanayi İçin Enerji Yenilikleri' konulu Enerji Forumu'nda konuşan Coşkun, "Yurt içinde üretilen elektriğin maliyeti dünya ortalamalarının üzerinde" diye konuştu.

25 EKİM 2005

TERCÜMAN GAZETESİ

Sanayide yüksek gerilim

Yüksek enerji maliyetleri nedeniyle yurt dışında rekabet şansı giderek azalan sanayiciler, çözüm arıyor. Tek adres olarak da nükleer enerji gösteriliyor.

SANAYİ ve Ticaret Bakanı Ali Coşkun, Türkiye'nin sanayide kullandığı elektrik enerjisi fiyatının OECD ülkeleri fiyatının oldukça üzerinde bulunduğunu belirterek, "Süi komisi fiyat farkı ortadan kaldırılmadıkça, sanayicilerimizin dışarıya maliyetleri yitmesinden yarı dışındaki rakipleriyle rekabette zorlanacakları tabiidir" dedi. Bu yıl 4.'ü düzenlenen "Rekabet Edilebilir Bir Sanayi İçin Enerjiye Yönelik" konulu Türkiye Enerji Forumu'nun açılışında konuşan Coşkun, sanayi sektöründe elektrik enerjisi ile ilgili sorunların başında yüksek fiyat, elektrik kalitesindeki düşüşler, çok sık yaşanan arıza ve kesintilerin geldiğini söyledi.

Yüksek enerji maliyetinin üretimi pahalı kılarken, Türk sanayisinin uluslararası piyasalardaki rekabet gücünü de olumsuz yönde etkilediğini ifade eden Coşkun, dünyada elektrik enerjisi sanayiye ortalama 5-5.5 cent/kilowatt saat ile veriliyor. Türkiye'de sanayinin kullandığı enerjinin fiyatının 8.6 cent/kilowatt saat civarında olduğunu belirtti.

Toryum yatakları

Türkiye'nin nükleer enerji bakımından ıstıyımından sonra çok önemli bir kaynak olan toryum yataklarına sahip olduğunu dile getiren Bakan Coşkun, "Bunların geliştirilmesi konusunda son üç yılda önemli çalışmalar var. Özellikle hidrojen enerjisi konusunda çalışmalar var. Örneğin, BİM'nin de verdiği destekle hidrojen enerjisi konusunda Türkiye'de bir merkez kuruldu" dedi. Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK) Başkanı Yusuf Güney, Türkiye'nin enerji sektörünü AB ile uyumlu hale getirmesinin, sadece ülke açısından değil AB açısından da önemli olduğunu belirterek, "Bu süreç, sonuçları itibarıyla iki taraf açısından da hem zümrelerin hem külfetlerin mümkün olduğunca adil biçimde paylaşılacağı bir süreç olacaktır" dedi.

Ciddi risk var

Ereğli Demir Çelik Fabrikaları AŞ (ERDEMİR) Yönetim Kurulu Başkanı Recai Berber, enerji maliyetlerini düşürecek imkânları bir enerji kaynağına sınırlanması durumunda, sektörün ciddi bir risk altında bulunduğunu söyledi.

İstanbul Ticaret Odası (İTO) Yönetim Kurulu Başkanı Murat Yıldırım da enerji maliyetlerinin aşağı çekilmesi gerektiğini bildirdi. Enerjinin bugün dünyanın sadece ekonomisini değil politikalarını da belirlediğini, enerjiye ihtiyaç artarak devam ettiğini belirten Yıldırım, "Günümüzde sadece enerji lazım değil temiz, yenilenebilir ve sürdürülebilir enerji lazım" dedi.

Özal'a teşekkür

Türk Sanayicileri ve İş Adamları Derneği (TUSİAD) Yüksek İstisam Komitesi (YİK) Başkanı Yılmaz Erkin Yılmazlı ise Türkiye'de nükleer enerji konusunda binlerce bir tarafa yaklaşılmasına işaret etti.

Forum'un ana sponsoru olan Enerji Grubu'nun Başkanı Turgay Çiler de 20 yıl önce enerji açığının had safhada olduğunu, ancak günümüzde bu alanda çok yol kat edildiğini belirterek, enerjinin bugün geldiği noktaya için B. Çenderbayraklı Turgut Özal ve tüm siyasetçilere teşekkür ettiğini ifade etti.

25 EKİM 2005
BUGÜN GAZETESİ

Enerji yoksa iş, para, ihracat yok

Türkiye Enerji Forumu'nun ana sponsoru Ciner Grubu Yönetim Kurulu Başkanı Turgay Ciner, bu tip forumlarda bilgilerin paylaşılabildiğini, bilginin de paylaştıkça insanlara huzur ve refah getireceğini söyledi. "1980'li yıllarda enerji olmadığı için sanayi ve ihracatta yoktu" diyen Ciner şunları söyledi: "Bugün enerji var, ucuzlatılsın diye çalışmalar yapılıyor. Bu enerji hamlesinde en büyük taşı koyan kişi merhum Özal'dır. Enerjinin ne olduğunu öğretti. Enerjide alternatif alanlara ihtiyaç var. Eğer enerji yoksa, iş, para, ihracat yok. Dolayısıyla enerjide bugünkü noktaya gelinmesinde kimin emeği varsa herkese teşekkür ediyorum."

3 gün sürecek olan Türkiye Enerji Forumu'nun açılışına Sanayi Bakanı Ali Coşkun, İTO Başkanı Murat Yalçıntaş, EPDK Başkanı Yusuf Günay ve Forum'un sponsoru Ciner Grubu Başkanı Turgay Ciner katıldı.

Enerjiye yatırım geleceğe yatırımdır

Enerji kaynağı açısından Türkiye'nin kendine yeterli bir ülke olmadığını belirten Coşkun, "Enerjiye yapılacak yatırım geleceğe yatırımdır" dedi

Piyasa serbest olursa fiyatlar düşer

EPDK Başkanı Yusuf Günay, Türkiye'nin enerji sektörünü AB ile uyumlu hale getirmesinin, sadece ülke açısından değil AB açısından da önemli olduğunu söyledi. Günay, "Bu süreç, sonuçları itibarıyla iki taraf açısından da hem nimetlerin hem külfetlerin mümkün olduğunca adil biçimde paylaşılacağı bir süreç olacaktır" dedi. Türkiye enerji piyasasında serbestleşme olmadığı sürece enerji fiyatlarında bir ucuzlamanın mümkün olmadığını altını çizen Günay, doğalgaz sektöründeki kontrat devirlerinin birinci aşamasındaki gecikmenin belirsizlik yarattığını ve bu programın gereği gibi uygulanabilmesi için somut bir strateji belirlenmesi gerektiğini söyledi. Özel sektörün enerji sektörüne yatırım yapma ilgisi olduğunu söyleyen Günay, özelleştirmelerin "ivedilikle" gerçekleştirilmesi ve yeni yatırımlar için gerekli güven ortamının sağlanması gerektiğini belirtti.

Yusuf Günay

Sanayi ve Ticaret Bakanı Ali Coşkun, Türkiye'nin enerji için yüksek maliyetler ödediğini söyledi. Ağırlıklı olarak enerjide petrol ve doğalgaza bağımlı olduğunu belirten Coşkun, Türkiye'nin kendi kaynaklarına yönelerek dışa bağımlılığı azaltması gerektiğini kaydetti. Ciner Grubu'nun ana sponsorluğunda başlayan 4. Türkiye Enerji Forumu'nun açılışında konuşan Coşkun, Türkiye'nin enerji kaynağı açısından kendine yeterli bir ülke olmadığını kaydetti. Coşkun, "Yerli kaynaklarımıza, linyit, zengin

toryum madeni, bor, hidrolik, jeotermal, rüzgar enerjine yönelmeliyiz. Bu alanlara yatırım yapmalıyız. Unutulmamalı ki, enerjiye yapılan yatırım Türkiye'nin geleceğine yapılan yatırımdır" diye konuştu. Türkiye'de enerji maliyetlerinin dünya ortalamalarının üstünde olduğunu ve bunun da rekabet gücünü olumsuz etkilediğini de vurgulayan Coşkun, yatırımcılara dünya pazarlarıyla rekabet edebilecekleri maliyet seviyelerinde enerji kullanılmamasının bir zorunluluk olduğunu söyledi.

Şeker fabrikaları biobenzine çalışacak

SANAYİ Bakanı Coşkun, şeker pancarından etil alkol üretimi için çalıştıklarını söyledi. Coşkun, şunları söyledi:

"Tanıma dayalı ürünlerden etil alkol üretimi için çalışıyoruz. Önümüzdeki günlerde 3 şeker fabrikasına pancardan etil alkol üretimine geçilecek. Böylece BM ve AB'nin de benimsediği ölçüde bu

yılın sonuna kadar benzine yüzde 5 oranında etil alkol katmış olacağız" Bu arada TÜSİAD YIK Başkanvekili Erkut Yücaoglu, üretimi teşvik etmek amacıyla biodizel vergi avantajı getirilmesini istedi. Yücaoglu, "Böylece fazla tarım ürünleri ekonomiye kazandırılır. Ancak vergi alırsanız bu iş başlamadan ölür" diye konuştu.

24 EKİM 2005

Takvim

Enerjide dev zirve

Günlerdir beklenen dördüncü Türkiye Enerji Forumu bugün başlıyor Zirvede; AB süreci ve sanayicilerin enerji sorunları masaya yatırılacak

Tüpraş, Telekom, Erdemir gibi dev özelleştirmelerden sonra Türkiye'nin gözü enerji sektörünün üzerinde. Ciner Grubu'nun ana sponsor olduğu, Takvim, Sabah ve Bugün gazetelerinin medya sponsorluğu yaptığı 4. Türkiye Enerji Forumu bugün başlıyor.

Ana teması "Rekabet Edilebilir Bir Sanayi İçin Enerjide Yenilikler" olan forum 24-26 Ekim'de Lutfi Kırdar Kongre Sarayı'nda gerçekleştirilecek. Forumda 3 Ekim müzakere sürecinden sonra enerji sektörünün durumu ve sanayicilerin enerji alanında yaşadıkları sorunlar masaya yatırılacak.

N. Gökdemir

Açılışı Sanayi Bakanı Ali Coşkun, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Hilmi Güler'in yapacağı olan foruma, Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu Başkanı Yusuf Günay, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Başkanı Rifat Hisarcıklıoğlu, İstanbul Ticaret Odası Başkanı Murat Yalçınbaş da katılacak. Açılışa Başbakan Erdoğan'ın da katılması bekleniyor.

İKİNCİ TOPLANTI MAYIS'TA

Forum'da Türkiye'nin AB'ye girmesi için kendisine sunulan şartların enerji sektörüne etkileri de ele alınacak. Forum Kurucusu ve Başkanı Neslihan Gökdemir, "AB'ye uyum sürecinde uluslararası rekabetin gereği olarak, sanayi sektörüne daha çok ve daha ucuz enerji verebilmek amacıyla, enerjinin üretimi, depolanması, dağıtımı, iletimi, verimliliği, teknolojisi, finansmanı, teşvik ve korunması gibi konular ele alınacak" dedi.

'ENERJİ BİLİNCİ OLUŞMALI'

Gökdemir, öncelikle ulusal gündemin nabzını tutmaya çalışacaklarını ifade ederek, 2006 Mayıs ayında düzenlenecek başka bir forum ile bu kez uluslararası boyutunun işleneceğini söyledi. Küresel enerji için 30 yılda 16 trilyonluk bir yatırım ihtiyacından bahsedildiğini belirten Gökdemir, Türkiye'nin de bundan pay alacağını dile getirdi.

Gökdemir, Türkiye'nin bir enerji köprüsü olduğunu anımsatarak, "Bu projenin amacı bir bilgi köprüsü de kurmak. Forumda 20-30 yıllık politikaların acilen ele alınması gündeme gelecektir. Sanayicilerin görüşleri bizler için büyük önem taşıyor. Sadece yatırım değil, enerjiyi doğru kullanma da önemli" şeklinde konuştu.

İlk gün yoğun program var

Türkiye Enerji Forumu'nun ilk gününde önemli oturumlar var. Sabah 8.30'da başlayacak Forum'da ilk gün programı şöyle:

10.00-10.30 AÇILIŞ OTURUMU

Konuşmacılar:

- Neslihan Gökdemir (Forum Başkanı)
- Ulusal Enerji Forumu
- Turgay Ciner (Başkan)
- Ciner Grubu
- Murat Yalçınbaş (Yönetim Kurulu Başkanı)
- İstanbul Ticaret Odası
- Rifat Hisarcıklıoğlu (Başkan)
- Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği
- Yusuf Günay (Başkan)
- Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu
- M. Hilmi Güler (Bakan)
- Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı
- Ali Coşkun (Bakan)
- Sanayi ve Ticaret Bakanı
- R. Tayyip Erdoğan (Başbakan)

Ali Coşkun

**TÜRKİYE
ENERJİ
FORUMU**

II. OTURUM

Oturum Başkanı:

- Refik Baydur (Yönetim Kurulu Başkanı)
- KİPLAS; TİSK Onursal Başkanı
- İsmail Hakkı Karakelle (Başkan Yardımcısı)

Rekabet Kurumu

- Recai Berber (Yönetim Kurulu Başkanı)
- Ereğli Demir Çelik Fabrikaları A.Ş.
- Dr. Erkut Yücaoglu (TÜSİAD İstisare Konseyi Başkan Vekili)
- Tarkim Yönetim Kurulu Başkanı

III. OTURUM - 13:30- 17:00

Oturum Başkanı:

- Doç. Dr. Sami Demirebilek (Müştaşar)
- Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı
- Haşim Keklik (Genel Müdür)

TEDAŞ

- İlhami Özşahin (Genel Müdür)

TEİAŞ

- Sefer Bütün (Genel Müdür V.)

EOAŞ

- Salih Paşaoğlu (Müştaşar Yardımcısı)

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı

- Zülküf Kanat (Bakan Danışmanı)

Sanayi ve Ticaret Bakanlığı

- Yusuf Aydın (Park Holding)

- Önder Karaduman (Başkan)

Elektrik Üreticileri Derneği

M. Hilmi Güler

Tavukçuların vergi borcu ertelendi

► KUŞ gribi hastalığından zarar gören mükelleflerin, beyanname verme ve vergi ödeme yükümlülüğü 2 ay ertelendi. Gelir İdaresi Başkanlığı'nca yayımlanan genelgeye göre, bu durumdaki mükelleflerin, "mücbir sebep hali içinde oldukları" gözetilerek, Ekim/Kasım aylarına ait gelir(stopaj) vergisine ilişkin muhtasar be-

yanname ve KDV beyannamelerini verme süreleri, 27 Aralık 2005 tarihine uzatıldı. Vergilerin de bu zaman içinde ödenmesi kararlaştırıldı. Ayrıca, Eylül ayına ait söz konusu vergilerin ödeme süresi de 27 Aralık 2005'e uzatıldı. Uygulamadan yararlanmak isteyen mükelleflerin bağlı oldukları vergi dairelerine başvurması gerekiyor.

26 EKİM 2005
BUGÜN GAZETESİ

Çevre faktörü unutulmamalı

Enerji üretimi artırılırken çevre faktörünün göz ardı edilmemesi gerektiğini vurgulayan Amerikan Şirketler Derneği Komite Başkanı Çetin Gümüşoğlu (sağda), "Termik santrallerin çevreyi olumsuz

etkileyen özellikleri gelişen teknoloji ile giderek azalıyor. Türkiye enerji üretimini hızla artırmalı. Bunun için gerekli tesislerin kurulmasında bütçe kesintileri enerji açığına neden olabilir" şeklinde konuştu.

Enerji köprüsüyüz

Doğu-batı arasında enerji köprüsü Türkiye'nin, AB sürecinde belirleyeceği enerji politikaları kadar pratikte de öne çıkacak

Bu yıl dördüncüsü düzenlenen Ulusal Enerji Forumu'nun 2. gününde Türkiye'de Avrupa Birliği ile müzakere sürecinde serbest rekabete dayalı bir enerji piyasasının gittikçe önem kazanacağı vurgulandı. Ciner Grubunun ana sponsorluğunda gerçekleşen Forum'da Türkiye'nin doğu-batı arasında doğal bir enerji köprüsü olduğunun altı çizildi. Türkiye'nin Avrupa ile petrol ve doğal gaz zengini ülkeler arasında bir geçiş noktasında olduğunu belirten Enerji Bakanlığı Enerji İşleri Eski Daire Başkanı Tuncay Derman, "Bu konumumuzdan yararlanarak dışa bağımlılığımızı azaltacak avantajlar elde edebiliriz. Serbest piyasa koşullarında bir enerji sektörü oluşturmak için AB

müktesabıtına uyum ve enerji dağıtımının özelleştirilmesi hızla sağlanmalı" şeklinde konuştu. Dış dünya ile rekabet edebilen bir enerji sektörünün oluşturulabilmesi için orta ve uzun vadeli planlama yapılması gerektiğine de değinen Derman, şöyle devam etti: "Enerji kaynakları konusunda çeşitliliğe önem verilmeli. Yeni teknolojiler ve alternatif enerji kaynaklarını hayata geçirecek projeler geliştirilmeli. Yoksa önümüzdeki yıllarda Türkiye özellikle elektrik konusunda sıkıntılar yaşayabilir" Japon Kalkınma Ajansı Türkiye Temsilcisi Mitsou Nakamura da, "petrol ve doğal gaz kaynaklarının limitinin azaldığını, solar ve rüzgar enerjisi konusunda daha fazla yatırım yapılması gerektiğine dikkat çekti.

Rekabet artmalı enerji özelleşmeli

TÜSİAD'ın düzenlediği Enerji ve Ulaştırma seminerinde konuşan TÜSİAD Başkanı Ömer Sabancı, "Enerji ve ulaştırma alanlarında yapılacak düzenlemelerin amacı, sektörleri AB standartlarına uygun hale getirmek, piyasaların serbestleştirilmesini ve rekabet şartlarının güçlendirilmesini sağlamak olmalıdır" dedi. Mevcut kanunlarla AB direktiflerine yakın, ancak kanunlarda belirlenen hedeflere uzak olduğunu belirten Sabancı, elektrik ve doğalgazda liberalizasyonun gerçekleşmesinin rekabeti güçlendireceğini vurguladı. TÜSİAD Enerji Çalışma Grubu Başkanı Arnold Hornfeld de enerjideki sorunların çözümü için bu alandaki mercilerin "tek tabanca olarak, tek söz sahibi" bir yapı halinde kurulması gerektiğini söyledi. Akfen Holding Başkanı Hamdi Akın ise yapı-işlet-devret modelinin önemli bir finansman modeli olmasına rağmen, enerji piyasalarındaki başlangıcının iyi olmadığını savundu.

Ömer Sabancı

24 EKİM 2005

Referans

Kasım 2006'ya kadar elektriğe zam yok

CAHİT UYANIK - Ankara

Eylül sonunda Ankara'da yapılan İhracat Koordinasyon Kurulu toplantısında, yüksek enerji maliyetlerinden yanan ihracatçılara 2006 yılının kasım ayına kadar elektriğe zam yapılmayacağı sözü verildiği öğrenildi.

İhracatçıların toplantısı öncesi Dış Ticaret Müsteşarlığı'na (DTM) ilettiği sorulara, konunun ilgili olduğu mercilerden cevaplatılmaya çalışıldı. Elektrik fiyatlarına dair politikası sorulan Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, "Kasım 2003'ten bu yana elektriğe zam yapmıyoruz. Olağanüstü bir durum olmazsa 3 yıl süreyle yeni zam yapılması öngörülmektedir" cevabını verdi.

Maliyet artışı yansıtılmıyor

İhracatçılar, DTM'den enerji girdi maliyetlerinin indirilmesi ve bu kapsamda elektrik ve doğalgaz fiyatlarının dünya seviyesine çekilmesi ile LPG'den özel tüketim vergisi indirimi yapılmasını da istediler. Enerji ve

Tabii Kaynaklar Bakanlığı, maliyet artışlarını elektrik fiyatlarına yansıtmamak için çeşitli çalışmalar yürüttüğünü kaydetti. Bakanlık, Enerji Verimliliği Kanunu hazırladığını, doğalgazda fiyat indiriminin ise mümkün olmadığını bildirdi. Bakanlık, "Böyle bir durumda yük, Hazine'ye binerçeği için, Hazine Müsteşarlığı konuya olumsuz yaklaşmaktadır" görüşünü belirtti.

İçişlik girdi maliyetlerinin azaltılması ve SSK primlerinin düşürülmesi konusunda ise Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı yanıt verdi. Bakanlık, baksız rekabete neden olan kayıt dışı istihdamın yüzde 40 civarında olduğunu belirterek, ekimde göreve başlayacak 360 yoklama kontrol memurıyla mücadelelerin hızlandırılacağını bildirdi. Bu mücadele sonrasında primlerde bir indirimin gündeme gelebileceğini bildiren Bakanlık, "Sigorta primlerinde yüzde 1'lik indirim SSK'da 1 milyar YTL gelir kaybına neden oluyor. Kurumun açığı halen 7 milyar YTL'dir" vurgusunu yaptı.

Karşılaştırmalı enerji fiyatları

Ülkeler	Elektrik (cent/kwh)	Fuel oil (\$/ton)	Doğalgaz (\$/GCV)
Türkiye	10.8	458.2	293.9
OECD Ort.	8.4	293.1	290.5
Meksika	7.4	138.6	208.6
Yunanistan	7.0	305.9	254.3
Güney Kore	5.8	381.5	-
Çin	5.5	280.2	382.3
ABD	5.2	221.3	242.1

Elektrik pahalı, bu şartlarda rekabet zor

ÖZGÜR GÜRBÜZ - İstanbul

Ana teması "Rekabet edebilir bir sanayi için enerjide yenilikler" olan Enerji Forumu'nda ağırlıklı olarak elektrik enerjisinin fiyatı ve ekonomiyeye getirdiği yük konuşuldu. Kacak/kayıp oranının elektriğin fiyatının yükselmesinde etken olduğunu belirten Sanayi ve Ticaret Bakanı Ali Coşkun, dünyada sanayiye ortalama 5 sent/kwh fiyatla elektrik verilirken, Türkiye'de bu rakamın 16 sent/kwh olduğunu söyledi.

di. Coşkun, Türk üreticilerinin elektriği İtalya'dan yüzde 47, İspanya'dan da yüzde 73 daha pahalıya kullandığını belirtti. Türkiye'nin yenilenebilir enerji kaynakları (YER) bakımından önemli kaynaklara sahip olduğunu söyleyen Coşkun, Dünya Bankası tarafından bu kaynakların tepki için verilen 200 milyon dolarlık kredinin kullanılmasına başladığını belirtti. EPDK Başkanı Yusuf Güney, özel sektörün piyasada güvenle yatırım yapabilmesi için gerekli adımların atılmasının önemli olduğunu belirtti. Güney, "EUAŞ bünyesinde yıllık 91 milyar kw elektrik üretebileceği belirlenen ve toplam yatırım tutarı 19 milyar doları aşan, aday santral projeleri bulunmaktadır. Bunlar henüz özel sektöre açılmadı ama aynı hidrolik kaynaklarda olduğu gibi onlar da özel sektöre açılabilir" dedi.

22 EKİM 2005
BUGÜN GAZETESİ

Enerjide dev buluşma

Bu yıl 4'üncüsü gerçekleştirilecek olan Türkiye Enerji Forumu'na başta Cumhurbaşkanı Necdet Sezer ve Başbakan Tayyip Erdoğan olmak üzere 3 bin 500 kişi davet edildi

Tasarrufa dikkat

Türkiye'de enerji kullanımında büyük yanlışlıklar bulunduğunu vurgulayan Gökdemir, "3 milyar dolar düzeyinde tasarruf olanağı bulunan enerji verimliliği çalışmalarının gerçekleştirilmesine forum önemli katkı sağlayacak. Dünyadaki yeni enerji teknolojileri izlenerek Türkiye'nin bu alandaki açıklarına dikkat çekilecek. Türkiye'de enerji özelleştirmeleri ve yatırımlarının etkin ve akılcı şekilde gerçekleştirilmesine önemli katkı sağlayacak" dedi.

Uluslararası zirve

Gökdemir, Lütfi Kırdar'da 3 gün sürecek zirvede daha çok Türkiye'deki sanayicilerin karşılaştığı sorunların masaya yatırılacağını ve çözüm yolları aranacağını söyledi. Mayıs ayında yapılacak olan zirve ile de ortaya çıkan sorunların uluslararası platforma taşınacağını ifade eden Gökdemir, "Böylece sadece Türkiye'deki değil, uluslararası düzeydeki bilim adamları da çözümün bir parçası olacak" şeklinde konuştu.

Sponsor Ciner

3 gün sürecek olan Türkiye Enerji Forumu Sanayi ve Ticaret Bakanlığı'nın himayesinde, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, TOBB ve İTO'nun işbirliğinde gerçekleştirilecek. Forumun ana sponsoru Ciner Grubu olırken, medya sponsorları ile Bugün Gazetesi, Sabah, ATV, Takvim ve Yeni Asır.

Bakanlar ve Başkanlar verecek önemli mesajlar

Forumun açılış oturumuna Sanayi Bakanı Coşkun, Enerji Bakanı Hilmi Güler, EPDK Başkanı Yusuf Günay, TOBB Başkanı Rifat Hisarcıklıoğlu ve Murat Yalçınbaş yapacak. Forumda ayrıca, TİSK eski Başkanı Refik Baydur, Özelleştirme İdaresi Başkanı Metin Kılıcı, daha önce özelleştirilen şirketlerin yöneticileri ile İGDAŞ ve enerji sektöründe faaliyet gösteren müteahhitler tecrübelerini foruma katılanlarla paylaşacaklar.

Türkiye 24-26 Ekim'da İstanbul'da yapılacak olan Enerji Forumu'na kilitlendi. 'Rekabet Edilebilir Bir Sanayi İçin Enerjide Yenilikler' konulu Forum, İstanbul Lütfi Kırdar Kongre Sarayı'nda gerçekleştirilecek. Bu yıl dördüncüsü yapılacak olan Forum'a başta Cumhurbaşkanı Ahmet Necdet Sezer ve Başbakan Erdoğan olmak üzere toplam 3 bin 500 kişi davet edildi. Katılımlın ücretsiz olacağı Forum'un kurucusu ve Başkanı Neslihan Gökdemir, forumun ağırlıklı olarak sanayicilerin sorunlarına dönük çalışma yapacağını söyledi. Enerjinin önemli bir bölümünün sanayi tarafından kullanıldığını hatırlatan Gökdemir, "Enerji üretimi çok önemli ama daha önemlisi kullanımı. Bu yüzden forumda bir yol haritası ortaya çıkacak" dedi.

SINERJİ ÜRETİLECEK

Uluslararası Enerji Ajansı'na göre, enerjide her yıl 568 milyar dolar yatırım yapılması gerektiğini vurgulayan Gökdemir, bu durum dikkate alındığında Forum'un da ha da önem kazandığını kaydetti. Forum'da Türkiye'nin bugünlerini görebek geleceğe yönelik gelişmelerin ele alınacağını ifade eden Gökdemir, "Amaç, yeni ve etkin enerji çözümlerine ulaşabilmek için yüksek düzeyde bir sektörel sinerjinin üretilmesi" diye konuştu. Gökdemir, Forum'da ayrıca, Türkiye'nin AB'ye uyum sürecinde enerjinin verimli kullanılması, teşvik ve korunması gibi konuların da ele alınacağını kaydetti.

Neslihan Gökdemir

19 EKİM 2005

Türkiye Enerji Forumu Reklamı (1/2 sayfa)

[illegible]

25 EKİM 2005

Radikal

Coşkun: Enerji çok pahalı

Dünyada sanayicilerin elektriği 5-5.5 cent'e kullandığını belirten Sanayi Bakanı Ali Coşkun, 'Türk sanayicisi elektriği 8.6 cent'e kullanıyor. Bu fark kalkmadıkça zor rekabet eder' dedi

İSTANBUL - Sanayi Bakanı Ali Coşkun, Türkiye'nin sanayide kullandığı elektrik enerjisi fiyatının OECD ülkeleri fiyatının oldukça üzerinde bulunduğunu söyledi. Coşkun, "Fiyat farkı ortadan kaldırılmadıkça, sanayicilerimiz üretim maliyetleri yönünden yurtdışındaki rakipleriyle rekabette zorlanacaklar" dedi.

'Rekabet Edilebilir Bir Sanayi İçin Enerjiye Yenilikler' konulu Türkiye Enerji Forumu'nun açılışında konuşan Ali Coşkun, sanayi sektöründe elektrik enerjisi ile ilgili sorunların başında yüksek fiyat, elektrik kalitesindeki değişimler, çok sık yaşanan arıza ve kesintilerin geldiğini kaydetti.

Dağıtım hatlarının eskiliğinden kaynaklanan kayıpların yüksekliği yanında, kaçak elektrik kullanım oranlarının da yüksek olmasının elektrik satış fiyatlarını yükselttiğine işaret eden Coşkun, elektrik kesintisi ve gerilim dalgalanmalarının da üretimi hâlâ olumsuz etkilediğini ve maliyet artışına yol açtığını belirtti.

Ali Coşkun, Türkiye'de sanayinin yüksek tarifieden elektrik kullandığını, dünyada elektrik enerjisi sanayide ortalama 5-5.5 cent/kilovat saat ile verilirken, Türkiye'de sanayinin kullandığı enerjinin 8.6 cent/kilovat saat civarında olduğunu dikkat çekti.

Coşkun, "Ülkemizde sanayinin kullandığı elektrik enerjisi fiyatı OECD ülkeleri ortalamasından

yüzde 73 pahalı kullandığını dile getirdi. Coşkun, kalori dengesine göre fiyat belirlenmesinde büyük yazar gördüklerini vurguladı.

Uzun enerji temininin çimento sektörü için de hayati öneme sahip bulunduğuna işaret eden Coşkun, sunum kaydetti: "Enerji sektöründe uzun vadeli stratejik planlama yapılmadan, birim üretilen başına en az enerji girdisi hesaplanmadan, geleceği geleceğin teknolojileri ile planlamadan yatırımcıların sorunlarını gidermenin mümkün olmayacağı bir gerçektir. Enerji ile ilgili uzun vadeli planlama yapılırken, yeni teknolojiler de dikkate alınmak zorundadır. Takip edilecek en akıllı yol yalıtım ve diğer önlemlerle enerjiye olan talebin ve aynı faydayı oluşturmak için gerekecek enerji miktarının azaltılmasıdır."

Türkiye'nin elektrik üretimini yüzde 40'un hidrolik, yüzde 37'sinin linyit, yüzde 20 kadarının da ithal doğalgazdan sağlandığını belirten Coşkun, hidroelektrik potansiyelinin şimdilik yüzde 30'unu kullandığını, ne bir santrallerine daha çok önem verilmesi gerektiğini kaydetti.

Türkiye'de 2010'a kadar hidroelektrik potansiyeli kullanım oranının yüzde 65'e, 2020 yılında da yüzde 80'e çıkarılmasını tasarladığını belirten Sanayi Bakanı Coşkun şöyle konuştu:

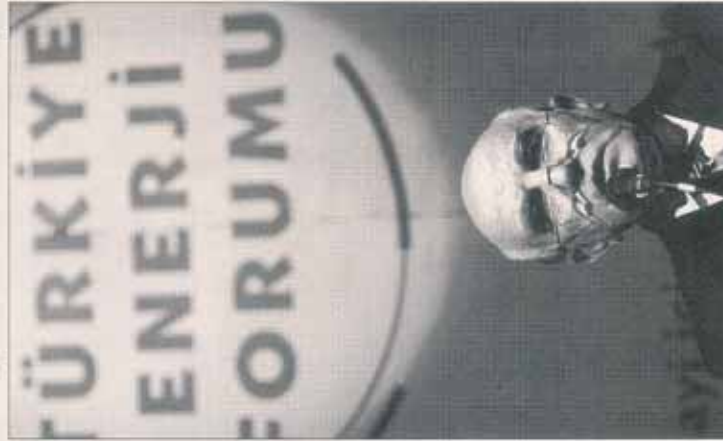
"Ancak burada da girişimcinin önünde birçok engel bulunmak-

tadır. Yap-İşlet-Devret'te Hazine garantisi vermediği için birçok yatırımcı kendi ülkesine dönmektedir" diye konuştu. Coşkun, "Ülkemizde yıllardır ihmal edilen ve ihmalin sebebi de benim tarafımdan şimdiye kadar anlaşılmamış olan nükleer enerji konusu gerek daha da önem kazanmakta."

'Uzun vadeli plan yaptık'

Coşkun, Türkiye'de nükleer enerji ve hidrojen enerjisi konusunda yürütülen çalışmaların hangi aşamada olduğuna ilişkin bir soruya, "Hükümetimiz her şeyden önce uzun vadeli bir enerji planlaması yaptı ve linyit, hidrolik gibi öncelikle kendi yerli kaynaklarımıza öncelik tanıma şartını getirdik" yanıtını verdi.

Coşkun, biyodizel konusunda da bir soruya da, "Biyodizel Türkiye'de son yıllarda gündeme geldi. Şu anda üretim yapan fabrikalar, küçük tesisler var. Bununla ilgili standartlar bugünlükte yaygınlaştırmak" karşılığını verdi. Biyodizel enerji de önem verdiklerini kaydeden Coşkun, etil alkolün de bunlardan biri olduğunu sözlerine ekledi. Etil alkolün buğday, arpa, mısır ve pancardan elde edildiğini anılatan Coşkun şunları söyledi: "Uç fabrika pancardan şeker yerine etil alkol üretimine geçmek üzere. Böylece BM ve AB'nin de benimsediği ölçüde yıl sonuna kadar benzine yüzde 5 etil alkol katmış olacağız." (Radikal)

FOTOĞRAF
METİN PALA/AA

'Rekabet Edilebilir Bir Sanayi İçin Enerjiye Yenilikler' konulu forumun açılışında konuşan Ali Coşkun, kaçak elektrik kullanımına dikkat çekti.

nün başlıca rakipleri olan İtalya ve İspanya'da enerji fiyatlarının nispeten düşük olmasının Türk seramik sanayicilerini olumsuz etkilediğini belirten Ali Coşkun, Türk üreticilerin elektriği İtalya'dan yüzde 47, İspanya'dan da

AB için enerjide kamu ağırlığı bitmeli

■ **ENERJİ** Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK) Başkanı Yusuf Günay, Türkiye'nin enerji sektörünü AB ile uyumlu hale getirmesinin, sadece ülke açısından değil AB açısından da önemli olduğunu belirterek, "Bu süreç, sonuçları itibarıyla iki taraf açısından da hem nimetlerin hem külfetlerin mümkün olduğunca adil biçimde paylaşılacağı bir süreç olacaktır" dedi. Bu yıl 4.'sü düzenlenen "Rekabet Edilebilir Bir Sanayi İçin Enerjide Yenilikler" konulu Türkiye Enerji Forumu'nun açılışında konuşan Günay, 2006 yılı bahar aylarında başlaması kuvvetle muhtemel tarama

Yusuf Günay

süreciyle birlikte, AB üyelik perspektifiyle enerji dosyasının müzakere edilmeye başlanacağını bildirdi. Günay şöyle konuştu: "Bu amaçla yatırımları için gereken sermayeyi yabancı şirketleri de sürece katarak karşılamak, hizmet kalitesini sistemin altyapısını geliştirmek, sistemde kayıp ve kaçakların nereden kaynaklandığını tespit etmek ve bunlara karşı çözüm üretmek zorundadır. Kamunun sadece düzenleme ve denetleme yaptığı rekabet edilebilir bir piyasa için özelleştirmeler yaparak ve özel sektörün yatırım yapması için gerekli adımları atarak, maliyetlerden, kayıp ve kaçaktan kurtulmak mümkündür."

25 EKİM 2005 DÜNYA GAZETESİ

Türkiye Enerji Forumu'nun açılışında konuşan Sanayi ve Ticaret Bakanı Ali Coşkun:

Sanayici, enerjiyi % 72 pahalı kullanıyor

• İSTANBUL • DÜNYA

Sanayi ve Ticaret Bakanı Ali Coşkun, Türkiye'nin sanayide kullandığı elektrik enerjisi fiyatının dünya ortalamasının yüzde 72 ve OECD ülkeleri ortalamasının yüzde 40 üzerinde bulunduğunu belirterek, "Söz konusu fiyat farkı ortadan kaldırılmalıdır. Sanayicilerimizin üretim maliyetlerinden yurtdışındaki rakipleriyle rekabette zorlanacakları tahsirdir" dedi.

Bu yıl 4. sı düzenlen "Rekabet Etkileştirici Bir Sanayi İçin Enerjiye Yalınlar" konulu Türkiye Enerji Forumu'nun açılışında konuşan Coşkun, sanayi sektöründe elektrik enerjisi ile ilgili sorunların başında yüksek fiyat, elektrik kalitesindeki düşüşler, çok sık yaşanan arıza ve kesintilerin geldiğini söyledi. Yüksek enerji maliyetinin üretimi pahalı kılarken, sanayinin uluslararası piyasalardaki rekabet gücünü de olumsuz yönde etkilediğini ifade eden Coşkun, yurtiçi kaynaklı elektrik enerjisinde üretim maliyetlerinin dünya ortalamasının üzerinde bulunduğunu kaydetti.

Coşkun, Türkiye'de sanayi sektörünün yüksek tarifeyle elektrik kullandığını, dünyada elektrik enerjisi sanayide ortalama 5-5.5 cent/kilovatt saat ile verilirken, Türkiye'de sanayinin kullandığı enerjinin fiyatının yüzde 72 fazlasıyla 8.6 cent/kilovatt saat civarında olduğunu düşürmek gerektiğini ifade etti.

"Ülkemizde sanayinin kullandığı elektrik enerjisi fiyatı OECD ülkeleri ortalamasının

4. Türkiye Enerji Forumu'nda Ciner Grubu Yönetim Kurulu Başkanı Turgay Ciner (soldan), İTO Başkanı Murat Yalçıntaş ve Sanayi Bakanı Ali Coşkun bir araya geldi.

Özel sektörden EPDK'ya 8 bin megavatlık lisans başvurusu

Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK) Başkanı Yusuf Güney, Türkiye'nin enerji sektörünü AB ile uyumlu hale getirmesinin, sadece ülke açısından değil AB açısından da önemli olduğunu belirterek, "Bu süreç, sonuçları itibarıyla iki taraftan da hem nimenlerin hem kullancıların mümkün olduğunca adil biçimde karşılaştığı bir süreç olacaktır" dedi. AB müktesebatında enerji başlığı altında toplam bin 811 sayfa bulunan 402 adet düzenleme bulunduğuna işaret eden Güney, Türkiye tarafından bu mevzuattan hazine kadar 281 sayfa karışık gelen 14 adetinin uyumlaştırıldığını söyledi. Özel sektörün bu piyasada güvenle yatırım yapabilmesi için gereken iklimin oluşturulması yönünde adımların atılması gerektiğini ifade eden Güney, şöyle dedi:

Barber: Sektör ciddi risk ile karşı karşıya kalabilir

Türkiye'nin, demir-çelik sektöründe Çin'den sonra en fazla büyüyen ülke olduğuna işaret eden Ereğli Demir Çelik Fabrikası AS (ERDEMİR) Yönetim Kurulu Başkanı Recep Barber ise, "Enerji maliyetlerinin düşürülmesi için enerji kaynağının uluslararası sektöre ciddi bir risk altındadır. Üçü enerji sağlayan ülkelerden derzavı tıtlı durumda kalacağız. Enerji sorunu konusunda çözümlenmezse, sadece çelik sektörü değil çelik girdisiyle işleyen pek çok sektör bundan zarar görecektir" dedi.

İlker Yalçıntaş, "Ülkemizdeki sadece enerji kuzun değil temiz, yenilenebilir ve sürdürülebilir enerji lazım" dedi.

Türkiye Ocaklar ve Borsalar Birliği (TOBB) Yönetim Kurulu Üyesi İbrahim Çağlar da enerji sektöründeki serbesleşme reformlarını desteklediğini ifade ederek, TOBB'dan bir temsilcinin EPDK'da bulunmasını önerdiğini söyledi.

Sanayiye ucuz enerji girişi sağlanarak değersiz ve boru hatlarına huz verilmeye çalışıldığı belirtilen Çağlar, elektrik piyasasında konunun belirlenmesi için özelleştirmelerin hızla yapılması gerektiğini vurguladı.

hangisi aşamada olduğunu sorulması üzerine, Barber Coşkun, "Hükümetimiz her şeyden önce uzun vadede bir enerji planlaması yapma ve linyet, hidrolik gibi öncelikli kendi yeti kurulumlarına öncelik tanıma şartını getirecek" yanıtını verdi.

İTO: Maliyetler aşağı çekilsin

İstanbul Ticaret Odası (İTO) Yönetim Kurulu Başkanı Murat Yalçıntaş da enerji maliyetlerinin aşağı çekilmesi gerektiğini bildirdi. Enerjinin bugün dünyanın sadece ekonomisini değil politikalarını da belirlediğini, enerjiye ihtiyaç artarak devam ettiğini be-

yaklaşık yüzde 40 üzerindedir. Söz konusu fiyat farkı ortadan kaldırılmalıdır, sanayicilerimizin üretim maliyetleri yurtdışındaki rakipleriyle rekabette zorlanacakları tahsirdir."

Türkiye'de 2010 yılına kadar hidroelektrik potansiyeli kullanım oranının yüzde 65'e, 2020 yılında da yüzde 80'e çıkarılmasının tasarruflarını belirten Coşkun, "Ancak burada da girişiminin önünde birçok engel bulunmaktadır. Yapı-İlet-Devretme Hazine garantisi vermediği için birçok yatırımcı kendi ülkelerine dönmektedir" diye konuştu.

Türkiye'de nükleer enerji ve hidrojen enerjisi konusunda yürütülen çalışmaların

25 EKİM 2005 YENİ ŞAFAK GAZETESİ

Enerji maliyetleri inmezse Türkiye rekabet edemez

Türkiye'de sanayici yüksek tarifieden elektrik kullanıyor. Dünyada elektrik enerjisi sanayiye ortalama 5.5 cent/kilovat saat ile verilirken, Türkiye'de sanayinin kullandığı enerjinin fiyatı 8.6 cent/kilovat saat civarında dolaşüyor

İş dünyası yüksek enerji maliyetlerinden rahatsız

Ereğli Demir Çelik Fabrikaları A.Ş. Başkanı İzzet Berber de enerji maliyetlerini düşürecek istikrarlı bir enerji kaynağına ulaşılmasını durumunda, sektörün ciddi bir risk altında bulunduğu söyledi. İstanbul Ticaret Odası Başkanı Murat Yalçın da enerji maliyetlerinin işçi çekilmesini gerektirdiğini bildirdi. Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Yürütme Kurulu Üyesi İbrahim Çağlar da "Enerji ithalatında tek ülke bağımlılığı giderilmelidir ve enerjide dışa bağımlılık kabul edilebilir bir seviyede tutulmalıdır" dedi.

Türk Sanayicileri ve İşadamları Derneği (TUSİAD) Yüksek İhtisarsı Konseyi (YİK) Başkanı Yardımcısı Erkin Yücel de Türkiye'de nükleer enerji konusunda bir meydan bir tartışma yaşandığını işaret etti. Yücel, "50 yıllık bir vizyon içinde bakarsanız Türkiye'nin nükleer enerji ihtiyacından kaçınması imkansızdır. Nükleer enerji ile alıcı bir yolda buluşmak zorundayız" diye konuştu.

Sanayi Bakanı Coşkun ve İTO Başkanı Yıldırım, Türkiye Enerji Forumu'nun açılışına katılarak birer konuşma yaptılar.

Enerji dosyası 2006 yılı başında müzakere edilecek

Avrupa Birliği müktesebatında enerji başlığı altında toplam bin 811 sayfayı bulan 402 adet düzenleme bulunuyor.

Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK) Başkanı Yusuf Güney, 2006 yılı baltar aylarında başlaması kurvetle muhtemel tarım süreciyle birlikte, AB üyelik perspektifiyle enerji dosyasının müzakere edilmeye başlanacağını bildirdi. AB müktesebatında enerji başlığı altında toplam bin 811 sayfayı bulan 402 adet düzenleme bulunduğu işaret eden Güney, Türkiye tarafından bu mevzuatın bugüne kadar 281 sayfa karşı gelen 14 adedinin uyumlaştırıldığını söyledi. Güney, şöyle dedi: "Eylül ayı sonu itibarıyla gösterdiği ilginç son derece somut bir göstergesidir."

Sanayi Bakanı Ali Coşkun, Türkiye'nin sanayide kullandığı elektrik enerjisi fiyatının OECD ülkeleri fiyatının oldukça üzerinde bulunduğunu belirterek, "Bu fiyat farkı ortadan kaldırılmadıkça, sanayicilerimizin üretim maliyetleri yavaş yavaş yurt dışındaki rakipleriyle rekabette zorlanacakları tabiidir" dedi.

Bu yıl 4.50 düzenlenen "Rekabet Edilebilir Bir Sanayi İçin Enerji Yenilikleri" konulu Türkiye Enerji Forumu'nun açılışında konuşan Coşkun, yurt içi kaynaklı elektrik enerjisinin üretim maliyetlerinin dünya ortalamalarının üzerinde bulunduğunu kaydetti. Coşkun, dünyada elektrik enerjisi sanayiye ortalama 5.5 cent/kilovat saat ile verilirken, Türkiye'de sanayinin kullandığı enerjinin fiyatının 8.6 cent/kilovat saat civarında olduğunu dikkat çekti.

İspanya'dan yüzde 73 pahalıyız

Türkiye'nin seramik sektörünün başlıca rakipleri olan İtalya ve İspanya'da enerji fiyatlarının nispeten düşük olmasının Türk seramik sanayicilerini olumsuz etkilediğini belirten Coşkun, Türk üreticilerin elektrikli İtalya'dan yüzde 47, İspanya'dan da yüzde 73 pahalı kullandıklarını söyledi. Coşkun, artık kalori dengesine göre fiyatların belirlenmesi gerektiğini vurguladı.

Türkiye'de 2010 yılına kadar hidroelektrik potansiyeli kullanım oranının yüzde 65'e, 2020 yılında da yüzde 80'e çıkarılmasının tasarlandığını belirten Coşkun, "Ancak burada da girişimin önünde birçok engel bulunmaktadır. Yapı İlet Devret'te Hazine garantisi vermediği için birçok yatırımcı kendi ülkesine dönmektedir" diye konuştu.

Bakan Coşkun hükümetin enerji politikasına ilişkin de, linyit, hidroelektrik gibi yerli kaynaklara öncelik tanımadığını özellikle rüzgar enerjisi konusunda önemli adımlar atıldığını kaydetti. ■ İSTANBUL

ŞABAH**24 EKİM 2005**

Enerjinin kalbi İstanbul'da atacak

Sanayicilerin maliyet konusundaki en önemli sıkıntısı olan enerji 4. Türkiye Enerji Forumu'yla masaya yatırılıyor

TÜRKİYE'DE özelleştirme süreci dikkatle izlenen enerji sektörü bugün başlayacak 4. Türkiye Enerji Forumu'nda tartışılacak. Lütfi Kırdar Kongre Sarayı'nda 26 Ekim'e kadar sürecek forumda, 3 Ekim müzakere sürecinden sonra enerji sektörünün durumu ve sanayicilerin enerji alanında yaşadıkları sorunlar masaya yatırılacak. Açılışını Sanayi ve Ticaret Bakanı Ali Coşkun, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Hilmi Güler'in yapacağı foruma, Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK) Başkanı Yusuf Günay, TOBB Başkanı Rifat Hisarcıklıoğlu, İstanbul Ticaret Odası (İTO) Başkanı Murat Yalçıntaş da katılacak.

ANA SPONSOR CİNER GRUBU

Ana sponsorluğunu Ciner Grubu'nun gerçekleştirdiği forumda Türkiye'nin AB'ye girmesi için kendisine sunulan şartların Türkiye enerji sektörüne etkileri de ele alınacak. Forum kurucu ve Başkanı Neslihan Gökdemir, bu forumda öncelikle ulusal gündemin nabzını tutmaya çalışacaklarını ifade ederek, Mayıs 2006'da düzenlenecek başka bir forum ile bu kez uluslararası boyutunun işleneceğini söyledi.

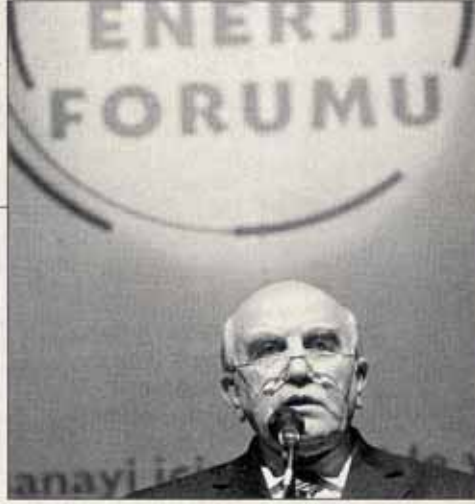

Hilmi
Güler

25 EKİM 2005
VAKİT GAZETESİ

Enerji maliyetini DÜŞÜRMELİYİZ!

■ Sanayi ve Ticaret Bakanı Coşkun, "Ülkemizde sanayinin kullandığı elektrik enerjisi fiyatı, OECD ülkeleri ortalamasından oldukça yüksektir. Söz konusu fiyat farkı ortadan kaldırılmazdıkça, sanayicilerimizin üretim maliyetleri yönünden, yurtdışındaki rakipleriyle rekabette zorlanacakları tabiidir" dedi.

Sanayi ve Ticaret Bakanı Ali Coşkun

İSTANBUL

Sanayi ve Ticaret Bakanı Ali Coşkun, Türkiye'nin sanayide kullandığı elektrik enerjisi fiyatının OECD ülkeleri fiyatının oldukça üzerinde bulunduğunu belirterek, "Söz konusu fiyat farkı ortadan kaldırılmazdıkça, sanayicilerimizin üretim maliyetleri yönünden yurtdışındaki rakipleriyle rekabette zorlanacakları tabiidir" dedi.

Bu yıl 4'üncüsü düzenlenen "Rekabet Edilebilir Bir Sanayi İçin Enerjide Yenilikler" konulu Türkiye Enerji Forumu'nun açılışında konuşan Coşkun, sanayi sektöründe elektrik enerjisi ile ilgili sorunların başında yüksek fiyat, elektrik kalitesindeki değişimler, çok sık yaşanan arıza ve kesintilerin geldiğini söyledi.

Yüksek enerji maliyetinin üretimi pahalı kılarken, Türk sanayinin uluslararası piyasalardaki rekabet gücünü de olumsuz yönde etkilediğini ifade eden Coşkun, yurtdışı kaynaklı elektrik enerjisinde üretim maliyetlerinin dünya ortalamalarının üzerinde bulunduğunu kaydetti. Dağıtım hatlarının eskiliğinden kaynaklanan kayıpların yüksekliği yanında, kaçak elektrik kullanım oranlarının da yüksek olmasının elektrik satış fiyatlarını yükselttiğine işaret eden Coşkun, elektrik kesintisi ve gerilim dalgalanmalarının da üretimi hâlâ olumsuz etkilediğini ve maliyet artışına yol açtığını söyledi.

Enerji forumunda konuşan Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu Başkanı Yusuf Günay da, Türkiye'nin enerji sektörünün AB ile uyumlu hale getirilmesinin ülkemiz kadar AB açısından da önemli olduğunu belirterek, "Eylül sonu itibarıyla özel sektör tarafından elektrik üretmek üzere kurumuza yapılan yeni lisans başvurularının toplam kurulu gücü, yaklaşık 8 bin megavata ulaşmıştır" dedi.

İTO Başkanı Murat Yalçınbaş, enerji maliyetlerinin mutlaka aşağıya çekilmesi gerektiğine işaret ederken, TOBB Yönetim Kurulu Üyesi, İbrahim Çağlar da enerjide dışa bağımlılığın kabul edilebilir bir seviyede tutulmasını istedi. Erdemir Yönetim Kurulu Başkanı Recai Berber, "Enerji maliyetlerini düşürecek istikrarlı bir enerji kaynağına ulaşamazsak sektör ciddi risk altındadır" derken, TÜSİAD YIK Başkanı Yardımcısı Erkut Yücaoğlu da, "Nükleer enerji ile akılcı bir yolda buluşmak zorundayız" dedi.